

Justitsministeriet
Lovafdelingen

Retsudvalget
REU L 128 – svar på spm. 1
Offentlig

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K.

MODTAGET
- 8. DEC. 2004
9 15
Den Centrale indlevering

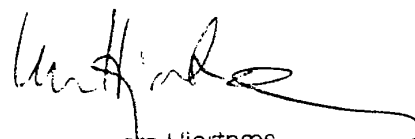
Dato: 07 DEC. 2004
Kontor: Procesretskontoret
Sagsnr.: 2004-711-0130
Dok.: JER21463
+ bilag

Afsendt med
E-Post 7/12-04

Vedlagt fremsendes i 5 eksemplarer besvarelse af spørgsmål nr. 1 af 6. december 2004 fra Folketingets Retsudvalg vedrørende forslag til lov om ændring af konkursloven og konkurs-skatte-loven (Revision af reglerne om gældssanering) (L 128).

Lene Espersen

Lars Hjortnæs

Justitsministeriet

Lovafdelingen

Kontor: Procesretskontoret
Sagsnr.: 2004-711-0130
Dok.: JER21462

Besvarelse af spørgsmål nr. 1 af 6. december 2004 fra Folketingets Retsudvalg vedrørende forslag til lov om ændring af konkursloven og konkursskatteloven (Revision af reglerne om gældssanering) (L 128).

Spørgsmål nr. 1:

”Der ønskes en redegørelse for reglerne om gældssanering. Det ønskes herunder oplyst, om det er muligt for f.eks. en tidligere narkoman at få en lettere adgang til gældssanering set i lyset af, at det ikke sjældent er forudsætningen for, at den pågældende kan se en vej frem.”

Svar:

1. Reglerne om gældssanering findes i konkurslovens afsnit IV. En gældssanering efter konkursloven går i hovedtræk ud på, at en skyldners samlede usikrede gæld, dvs. gæld der ikke er sikret ved en panteret mv., nedskrives eller bortfalder. Nedskrives gælden, skal skyldneren i en periode på normalt 5 år betale en vis del af sin fremtidige indtægt til de kreditorer, som er omfattet af gældssaneringen. Hovedformålet med gældssanering er dels at hindre de betydelige skadevirkninger for skyldneren og dennes familie, som håbløs forgældelse må antages at have – skyldneren skal som anført i spørgsmålet kunne se en vej frem - dels at sikre, at der sker en betryggende konstatering af, om skyldnerens gæld nu også virkelig er håbløs, og at betaling af den del af gælden, som det er realistisk at få afdraget, sættes i system.

Hovedtrækkene i gældssaneringsreglerne er i øvrigt beskrevet nærmere i lovforslagets almindelige bemærkninger pkt. 2.

2. Betingelserne for at få gældssanering er i dag, at skyldneren godtgør, at han eller hun ikke er i stand til og inden for de nærmeste år ingen udsigt har til at kunne opfylde sine gældsforpligtelser (er ”håbløst forgældet”), og at den pågældendes forhold og omstændighederne i øvrigt taler for en gældssanering, jf. konkurslovens § 197, stk. 1.

Konkurslovens § 197, stk. 2, angiver, hvilke momenter der skal tages i betragtning ved

bedømmelsen af, om skyldnerens forhold og omstændighederne i øvrigt taler for, at der afsiges kendelse om gældssanering. Der skal efter bestemmelsen navnlig lægges vægt på skyldnerens interesse i gældssanering, gældens alder, omstændighederne ved gældens pådragelse og hidtidige afvikling samt skyldnerens forhold under gældssaneringsagen.

I retspraksis har der udviklet sig en række tilfælde, hvor gældssanering typisk nægtes, f.eks. hvis en gældssanering ikke vil føre til en varig forbedring af skyldnerens økonomi, eller hvis skyldnerens gæld er opstået ved strafbart forhold, ansvarspådragende adfærd, spekulation mv. Det vil endvidere normalt være til hinder for gældssanering, at skyldneren har uafklarede økonomiske forhold. En eventuel usikkerhed om skyldnerens økonomiske forhold har således både betydning for, om den pågældende kan godtgøre ikke at være i stand til og heller ikke vil blive i stand til at opfylde sine økonomiske forpligtelser, og for, om skifteretten har et tilstrækkeligt sikkert grundlag for at opgøre skyldnerens betalingsevne og dermed størrelsen af det beløb, som skyldneren i givet fald skal betale til sine kreditorer som led i gældssaneringen.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets almindelige bemærkninger pkt. 4.1.1.

3. Lovforslaget indebærer, at de nærmere betingelser for at få gældssanering kommer til at fremgå udtrykkeligt af konkursloven, således at en skyldner, der er kvalificeret insolvent ("håbløst forgældet") som udgangspunkt kan få gældssanering, medmindre visse nærmere angivne omstændigheder taler imod, jf. forslaget til konkurslovens § 197 (lovforslagets § 1, nr. 3). Dette vil efter Justitsministeriets opfattelse medvirke til at skabe en mere ensartet og forudsigelig retsstilling både for skyldneren og for kreditorerne. Det er ikke hensigten med forslaget generelt at udvide eller indskrænke det område, hvor der efter gældende ret gives gældssanering.

Det foreslås, at det i almindelighed skal udelukke gældssanering, at skyldnerens økonomiske forhold er uafklarede, at skyldneren har handlet uforvarsligt i økonomiske anliggender, at en ikke uvæsentlig del af gælden er pådraget ved strafbare eller erstatningspådragende forhold, at skyldneren har undladt at afdrage på sin gæld, selv om skyldneren har haft rimelig mulighed herfor, at skyldneren har indrettet sig med henblik på gældssanering, eller at skyldneren stifter ny gæld efter, at gældssaneringsagen er indledt, jf. forslaget til konkurslovens § 197, stk. 2. Dette svarer til gældende ret ifølge retspraksis.

Det foreslås endvidere, at det udtrykkeligt kommer til at fremgå af konkursloven, at betydningen af de ovennævnte omstændigheder, der i almindelighed vil udelukke gældssanering, afsvækkes med tiden, således at de efter et vist tidsrum ikke længere vil tale afgørende imod gældssanering, jf. forslaget til konkurslovens § 197, stk. 3. Også dette svarer til gældende ret ifølge retspraksis.

Der henvises til lovforslagets almindelige bemærkninger pkt. 4.1.2.

3. Der gælder ikke – hverken efter gældende ret eller efter lovforslaget – særligt lempelige betingelser for, at personer, som tidligere har været narkomaner, kan få gældssanering.

Der er imidlertid som led i aftalen om finansloven for 2005 afsat 25 mio. kr. årligt i perioden 2005-2008 til etablering af en ordning, der giver mulighed for, at det offentlige helt eller delvis kan eftergive socialt udsatte personers gæld, uden at det sker gennem konkurslovens regler om gældssanering. Inden ordningen kan iværksættes, skal der foretages et analysearbejde og nedsættes et udvalg med repræsentanter fra relevante ministerier. På den baggrund skal der udarbejdes et lovforslag om en forsøgsordning. Lovforslaget forventes fremsat i løbet af foråret 2005. Ordningen hører under Socialministeriet.

Udvalget udbeder sig - i 5 eksemplarer - ministerens besvarelse af følgende spørgsmål:

Ad

L 128 Forslag til lov om ændring af konkursloven og konkursskatteloven. (Revision af reglerne om gældssanering).
Af justitsministeren (Lene Espersen).

- 4 Ministeren bedes redegøre nærmere for, hvordan bestemmelsen i § 197, stk. 2, nr. 1, om uafklarede økonomiske forhold skal forstås i forhold til personer med tidsbegrænset ansættelse, f.eks. forskere, universitetsansatte, personer i åremålsstillinger.
- 5 Ministeren bedes redegøre nærmere for, hvordan § 197, stk. 2, nr. 2, skal forstås i forhold til personer, der er kommet i gæld f.eks. på grund af misbrug, voldeligt samliv, incest, psykisk sygdom, der hidtil i praksis ofte har givet gældssanering, selvom der f.eks. var tale om forbrugsgæld, stort brug af kontokort m.v. Vil der fortsat kunne gives gældssanering i disse sager, eller lægges der op til en ændring?
- 6 Ministeren bedes oplyse, om det også fremover vil være muligt i særlige tilfælde at opnå gældssanering, hvis man er under revalidering, udfra en betragtning om, at når det offentlige bruger mange ressourcer på at sætte en person i stand til at klare sig selv, så vil det være fornuftigt samtidig at sanere gælden, så denne ikke forhindrer skyldneren i at blive selvforsørgende.
- 7 Ministeren bedes redegøre nærmere for, hvad der findes at være rimelige boligudgifter, og for i hvilke situationer en meget høj boligudgift alligevel vil kunne accepteres, f.eks. om det vil kunne accepteres, såfremt det ikke er muligt at finde en billigere bolig i rimelig afstand fra arbejdspladsen.

- 8 Ministeren bedes redegøre nærmere for, i hvilke tilfælde man konkret kan forestille sig, at det vil være relevant at spørge til en forventet arv, jf. også høringssvaret fra Retspolitisk Forening. Eftersom behandlingen af en gældssanerings sag normalt tager ½-1 år, må det være nogle meget få og specielle sygdomsforløb, ministeren forestiller sig, hvor skyldneren forventer, at en arvelader dør, efter at der er gået ½-1 år med gældssanerings sagen, men alligevel så hurtigt, at der kan være tale om et dødsfald der er meget nært forestående.
- 9 Ministeren bedes oplyse, om der i særlige tilfælde vil kunne blive tale om, at udgifter til børnepasning udover dagtilbud vil kunne medtages som særskilt fast udgift i budgettet, f.eks. for en enlig mor, der har aften- eller nattevagter og er nødt til at ansætte en person til at passe barnet imens.
- 10 Ministeren bedes redegøre nærmere for, om ministeren mener, at det fortsat skal være praksis, at der i gældssanerings sager, hvor en væsentlig del af gælden er studiegæld, skal være en afvikling over f.eks. 10 år i stedet for de sædvanlige 5 år. I kommentaren til høringssvarene henviser ministeren til muligheden for eftergivelse af studiegæld, men det hjælper jo ikke de skyldnere, der har anden gæld end studiegæld, og som derfor er nødsaget til at søge en samlet løsning på deres gældsproblemer ved skifteretten.
- 11 Ministeren bedes genoverveje spørgsmålet om at medtage indboforsikring som en fast udgift udover rådighedsbeløbet, på samme måde som ministeren har medtaget efterlønsbidraget, da også indboforsikring er almindelig udbredt og sædvanlig, og det desuden normalt er således, at myndighederne opfordrer folk til at tegne indboforsikring, for at være forsikret mod f.eks. brand.
- 12 Vil ministeren sende forslaget i høring hos DSI, da en del af de personer, der får gældssanering, er personer med handicap/kroniske sygdomme, og det derfor kan være væsentligt at få DSI's kommentarer til de foreslåede regler omkring indtægter og udgifter for disse personer?

P.u.v.
Anne Baastrup
formand.

Folketinget - Retsudvalget

Christiansborg, den 22. december 2004

Udvalget udbeder sig - i 5 eksemplarer - ministerens besvarelse af følgende spørgsmål:

Ad

- L 128** Forslag til lov om ændring af konkursloven og konkursskatteloven. (Revision af reglerne om gældssanering).
Af justitsministeren (Lene Espersen).
- 13 Ministerens kommentar udbedes til vedlagte henvendelse om basale leveomkostninger for forskellige grupper.
- 14 Hvilke planer har ministeren om at opdatere husholdningsbudgettet med jævne mellemrum, som man gør i de øvrige nordiske lande?

P.u.v.
Anne Baastrup
formand.

Basale leveomkostninger for forskellige grupper							Bilag 2
Husholdningsbudget månedlig fra 2002-tal	Discountmodel			Discountmodel			
	Enlig mor med 1 barn			Enlig far med 1 barn			
	30-49 år	3-6 år	I alt	30-49 år	3-6 år	I alt	
Tekst							
2. Tøj og sko (skema A s.12-13)	201	273	474	195	273	468	
4. Leg og fritid barn (skema A s.12-13)	698	271	969	692	271	963	
6. Dagligvarer(skema B) side 14	-	-	246	-	-	246	
I ALT SUB	2.721	1.409	5.638	2.852	1.409	5.769	
I ALT (2002-tal)	4.279	1.446	7.233	4.466	1.446	7.420	

Rådighedsbeløb ifølge L128 2005-tal og 2002-tal						
L 128 giver et rådighedsbeløb til enlige (2002-tal)	4180	1450	5630	4180	1450	5630

Specifikation af opsparing tøj og sko-fritidsaktivitet-cykel pr. person pr. familie pkt. 8						
Pkt. 8 Skema CC familiens fritidsakt. s. 20	424	-	424	424	-	424
Pkt. 8 Skema FF genanskaffelse cykler s. 21	51	33	84	51	33	84

Konklusion:

Forudsætning:

Basistal er fra "Ren besked" Nr. 1 feb. 2002. Årlig 2 % stigning er ikke medtaget

Discountmodel er brugt. Forbrugerstyrelsen mener ikke pkt. 5-6 kan opdeles

Lad skifteretter - social- og kriminalforsorgen følge nye opdaterede tal. Det vil være besparende totalt set

Retsudvalget
L 128 - Bilag 2
Offentlig

Fra: JJH Forlag [jjh@os.dk]
Sendt: 6. december 2004 11:58
Til: Nelly Terlaak

Til medlemmerne af Folketingets retsudvalg

I forbindelse med behandling af L128 tillader jeg mig herved at fremsende bemærkninger.

Med venlig hilsen

Jørgen Juel Hansen

Forfatter til bogen "Vejen til gældsansæring"

Fordele og ulemper ved L 128 og betænkning om gældssanering nr. 1449

6. december 2004

Fordele: Efter gennemlæsning af L 128, bet.1449, høringssvar fra Advokatrådet og Dommerfuldmægtigforeningen er der kun ros og atter ros til Konkursrådet og Justitsministeren for deres skridt i den rigtige retning. For at blive overbevist, så læs bet.1449 side 23 – 29 samt side 439 – 452. Børns nettooverskud indgår ikke. Samlever og ægtefælle, som ikke har været med i gældsstiftelsen, heller ikke. Præklusivt proklama (kravene bortfalder) indgår også. Hvis fremtidige indtægter uforskyldt nedsættes, kan sagen genoptages. Ensartet rådighedsbeløb i hele landet osv. Flot arbejde fra Konkursrådet.

Ulemper i hovedpunkter

Manglende rådgivning:

Lovforslag B41 gældsrådgivning for private bør testes i København, Århus, Aalborg og Odense. At udgifterne modsvarer besparelserne kan bevises FM 2003.153ff. Over 60 % i Sverige, i Danmark 30 % herunder København kun 18 % får gældssanering. Det skyldes netop mangel på rådgivning. Efter ½ time kan en ekspert skønne, evt. med ændringer, om der er chance for en gældssanering. Herefter søger kun de seriøse gældssanering. Udvidet retshjælp ønskes med upartiske, seriøse advokater med indblik i lov og praksis. Bet. Nr. 1449 ofrer 4 linier L 128 0 linier. Hvis et gældsplaget menneske ikke har behov for rådgivning og hjælp, hvem har så? Og hvor er visionerne? En hjemmeside som Told & Skats med elektronisk indsendelse og rådgivning samt vejledning ville være en god ide for hele landet.

Rådighedsbeløb:

Ensartede regler for leveomkostninger i henhold til Forbrugerstyrelsen i alle offentlige instanser ønskes. Det ville indebære en kolossal besparelse. Paradoksalt nok har Forbrugerstyrelsen **politisk bestemt** at nedlægge ajourføringen. **Vil Folketinget leve med det??** Forbrugerstyrelsens pjece "Ren besked" koster 20 kr. og bør opdateres fra 2002 til år 2005? Skal en ansøger leve for 116,- kr. pr. dag eller 160,- kr.?

Iværksættere:

En bunden opgave. Konkursrådet, Dommerfuldmægtigforeningen og Advokatrådet mener dette. Lad økonomi- og erhvervsminister Bendt Bentsen få 1 time med advokat Jens Paulsen fra Dahl, Koch & Boll, Herning. Bevis: Læs "Tvangsakkord i konkurs, betalingsstandsning afløst af gældssanering?" U2002B.75.

Lønindeholdelse fremgår ikke af årsopgørelsen se <http://www.fpd.dk/bladet/2003/03-3-68.pdf>

Når skifteretten modtager ansøgningen, oplyser Told & Skat korrekt aldersopdelt skattegæld til skifteretten.

En gældssaneringskendelse overholdes af (alle):

En gældssaneringskendelse indeholder et givent rådighedsbeløb, som ansøger skal leve for i normalt 5 år. I dag undergraves kendelsen af andre offentlige instanser. Det bør ophøre. Eksempler kan forevises.

Andre punkter:

Ved konkurs og efterfølgende gældssanering betaler iværksætter kun i 3 år, men med 10 års "karantæne", mens andre befolkningsgrupper 5 år. Hvorfor? Bet. Nr. 1449, side 158 nederst opererer med 65 år for erstatning af tabt arbejdsevne, mens ny erstatningsansvarslov opererer med 69 år. Bør afstemmes! - Budgetposter som Internet og udgifter til betaling af kreditorerne i de 5 år bør overvejes - Jeg har i sidste ½ år haft 4 gældssaneringer med problemer angående bilen. Med 3 forskellige resultater. Oceaner af tid kunne være sparet, hvis klare regler blev etableret på området. Ligningsrådets takster kunne anvendes.

Med venlig hilsen

Jørgen Juel Hansen

Forsikring & Pension

Folketingets Retsudvalg
Christiansborg
DK-1240 København K

MODTAGE
- 7 DEC. 2004
S. 12
Den Centrale Indlevering

Retsudvalget
L 128 - Bilag 4
Offentlig

Pr. bud

Vores ref. CA/lje

Journalnr. 1.3.4.2-004

Deres ref.

Dato 07.12.2004

L 128 - forslag til lov om ændring af konkursloven og konkursskatteloven

I anledning af Folketingets og herunder Retsudvalgets behandling af L 128 om bl.a. ændring af konkursloven skal Forsikring & Pension (F&P) hermed henlede opmærksomheden på to problemstillinger.

1. Usædvanlige pensionsindbetalinger

I relation til lovforslagets § 1, nr. 13 (ny § 222 a) er det F&P's opfattelse, at det ikke forekommer klart nok, hvornår en indbetaling på en pensionsordning udgør et uforholdsmæssigt stort beløb. Større supplerende indbetalinger kan have helt legitime formål. F.eks. er det ikke ualmindeligt, at en person, der er kommet sent i gang med pensionsopsparingen, indbetaler store beløb på ordningen. Ligesom eksempelvis selvstændige kan have meget uregelmæssige, herunder ganske store indbetalinger på en pensionsordning. Man kan også ønske at bevare dækningerne i en arbejdsmarkedspension på trods af nedsat arbejdstid eller anden nedgang i løn og dermed i pensionsbidrag eller at indskyde et større beløb på en pensionsordning i form af overførsel fra en allerede eksisterende ordning. Dette bør efter F&P's opfattelse ikke give anledning til, at der er tale om uforholdsmæssigt store beløb i konkurslovens forstand. Også i tilsagnsordninger, hvor pensionstilsagnet er fastsat som en procentdel af forsikredes slutløn, vil indbetalingen typisk stige betragteligt hen mod forsikredes pensionering, uden at dette kan betragtes som usædvanligt. F&P finder således generelt, at beløb, der på indbetalingstidspunktet var sædvanlige, ikke bliver usædvanlige, fordi forsikredes økonomiske situation senere ændrer sig.

2. Ikke indbetalte pensionsbidrag

F&P skal desuden henlede udvalgets opmærksomhed på en uhensigtsmæssig konsekvens af lovens nuværende udformning.

Problemstillingen vedrører det forhold, at lønmodtagere, hvis arbejdsgiver går i betalingsstandsning/konkurs ofte ikke har mulighed for at gøre krav gældende overfor arbejdsgiveren for pensionsbidrag, som arbejdsgiveren burde have indbetalt. Problemstillingens alvor forværres af, at tilsyneladende flere og flere arbejdsgivere vælger at tilbageholde pensionsbidragene

frem for i overensstemmelse med overenskomster og aftaler at videresende dem til pensionsinstitutterne. Er virksomheden i krise, kan det være fristende for en arbejdsgiver at forbedre likviditeten ved ikke at indbetale de forfaldne pensionsbidrag til pensionsinstituttet. Der synes desværre at være tale om et voksende problem.

Lønmodtagerens ret til disse pensionsbidrag er omfattet af Lov om Lønmodtagernes Garantifond. Og lønmodtagerne er derfor principielt berettiget til at få eventuelt ikke indbetalte pensionsbidrag kompenseret via Lønmodtagernes Garantifond. Imidlertid henviser Lov om Lønmodtagerens Garantifond til Konkursloven, herunder Konkurslovens § 95. Det betyder i praksis, at lønmodtageren alene kan kompenseres for manglende pensionsbidrag 6 måneder tilbage i tiden fra fristdagen, jf. Konkurslovens § 95, stk. 1.

For pensionsbidrag udgør denne frist på 6 måneder imidlertid et særligt problem. Arbejdsgiveren kan således have undladt at indbetale pensionsbidrag til pensionsinstituttet i et betydeligt længere tidsrum, uden at lønmodtageren er vidende herom. Pensionsbidraget vil typisk fremgå af lønmodtagerens lønseddel, hvorfor lønmodtageren ikke har grund til at ane uråd. Lønmodtageren har ingen sikkerhed for, at arbejdsgiveren rent faktisk også har indbetalt de pligtige bidrag. Lønmodtageren vil som hovedregel først opdage dette, når lønmodtageren modtager sin årlige opgørelse fra pensionsinstituttet. Lønmodtageren vil derfor i mange situationer først kunne rejse sit krav mange måneder efter, at kravet er forfaldet, hvorfor fristen på de 6 måneder i konkurslovens § 95, stk. 1, er for kort til at tage tilstrækkelig hånd om lønmodtagerens retmæssige krav.

F&P skal derfor opfordre til, at problemet løses for de lønmodtagere, hvis arbejdsgivere ikke indbetaler de aftalte pensionsbidrag. Det kan ske på flere måder. F&P skal foreslå en af nedennævnte løsningsmodeller:

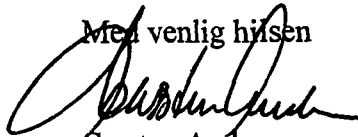
1. Fristen i konkurslovens § 95, stk. 1, nr. 1, forlænges til 24 måneder for så vidt angår pensionsbidrag.
2. Det præciseres i konkurslovens § 95, stk. 1, nr. 5, at for pensionsbidrag skal bestemmelsen om, at fordringshaveren uden ugrundet ophold skal søge sit krav gennemført, ses i forhold til tidspunktet, hvor fordringshaveren (lønmodtageren) modtager sin pensionsoversigt og dermed har mulighed for at konstatere sit krav.
3. Pensionsbidrag omfattes af konkurslovens § 95, stk. 1, nr. 4, på linje med krav på feriegodtgørelse, hvor det er alle krav og ikke kun krav forfaldet 6 måneder før fristdagen, der sker godtgørelse af. Dette kan begrundes i den lighed, der er mellem feriegodtgørelse og pensionsbidrag, idet lønmodtageren i begge tilfælde har begrænset indseende med, om arbejdsgiveren rent faktisk betaler disse ydelser, efterhånden som de forfalder.

F&P skal indtrængende opfordre Retsudvalget til at tage hånd om denne problemstilling, da Konkurslovens § 95 i sin nuværende udformning ikke tager højde for problemet, selvom pensionsbidrag utvivlsomt er omfattet af lønprivilegiet.

F&P skal bemærke, at F&P tidligere har rettet henvendelse til Beskæftigelsesministeriet i forbindelse med forberedelse af Forslag til lov om ændring af lov om Lønmodtagernes Garantifond, og at Justitsministeriet har modtaget kopi af denne skrivelse, kopi vedlagt.

F&P står om ønsket til rådighed for en nærmere drøftelse af, hvorledes det tilsigtede formål med denne henvendelse bedst kan imødekommes.

Med venlig hilsen

Carsten Andersen

Anne Seiersen

Sendt pr. mail: bm@bm.dk

Beskæftigelsesministeriet
Att. Arbejdsretscentret
Ved Stranden 8
DK-1061 København K

Vores ref. ASE/hl

Journalnr. 1.3.4.2-004

Deres ref.

Dato 12.11.2004

Forslag til lov om Lønmodtagernes Garantifond (Garantidækning under anmeldt betalingsstandsning i den transnationale situation)

Forsikring & Pension er blevet opmærksom på, at Beskæftigelsesministeriet har udsendt et udkast til lovforslag om Lønmodtagernes Garantifond i høring hos arbejdsmarkedets parter.

I den anledning ønsker F&P at henlede ministeriets opmærksomhed på et problem i forhold til lønmodtagernes retsstilling i forbindelse med arbejdsgiverens betalingsstandsning og/eller konkurs.

Som udgangspunkt er lønmodtagerens ret til pensionsbidrag omfattet af begrebet medarbejderens løn og er derfor omfattet af lønprivilegiet, jf. konkurslovens § 95, stk. 1, nr. 1. Og lønmodtagerens krav på pensionsbidrag er derfor som udgangspunkt omfattet af garantien fra Lønmodtagernes Garantifond.

Imidlertid betyder 6 måneders fristen i konkurslovens § 95, stk. 1, nr. 1, i praksis, at en lang række berettigede krav på pensionsbidrag forældes.

Det skyldes det forhold, at lønmodtageren ofte ikke er vidende om, at arbejdsgiveren ikke har indbetalt det pligtige pensionsbidrag. Det kan således fremgå af lønmodtagerens lønseddel, at der er trukket bidrag til pension, men først når lønmodtageren modtager den årlige opgørelse fra sit pensionsinstitut, vil lønmodtageren blive vidende om, at det trukne bidrag ikke er blevet indbetalt til pensionsinstituttet. På dette tidspunkt vil der ofte kunne være indtrådt forældelse efter 6 måneders reglen. Pensionsinstituttet har ingen mulighed for at reagere, så problemet viser sig først ved den årlige opgørelse, som sædvanligvis udsendes i februar/marts.

Set i lyset af, at det for nylig har været fremme, bl.a. i Ugebrevet A4 og i TV-Avisen - begge den 8. november 2004, at flere og flere arbejdsgivere/virksomheder tilbageholder pensionsindbetalingerne og betragter dem som en billig måde, hvorpå der kan tilvejebringes ekstra likviditet, kan det forudses, at forældelsesfristen på 6 måneder vil føre til, at et stigende antal lønmodtagere ikke vil kunne få dækket berettigede krav på pensionsbidrag.

F&P skal opfordre Beskæftigelsesministeriet til at medvirke til en løsning af problemstillingen.

En løsning kunne være for pensionsbidrag at operere med en forældelsesfrist på krav forfaldne 24 måneder før fristdagen. Derved får lønmodtageren en reel mulighed for at gøre sit berettigede krav gældende.

Alternativt kunne det præciseres i forhold til konkurslovens § 95, stk. 1, nr. 5, at begrebet "uden ugrundet ophold" for krav vedrørende pensionsbidrag skal vurderes i forhold til det tidspunkt, hvor lønmodtageren gennem modtagelse af en pensionsoversigt fra sit pensionsinstitut bliver i stand til at konstatere, at de pligtige pensionsbidrag ikke er indbetalt.

Endelig kunne en løsningsmodel være at sidestille krav på pensionsbidrag med krav på feriegodtgørelse, jf. konkurslovens § 95, stk. 1, nr. 4, således at der ingen forældelsesfrist er for disse to typer krav.

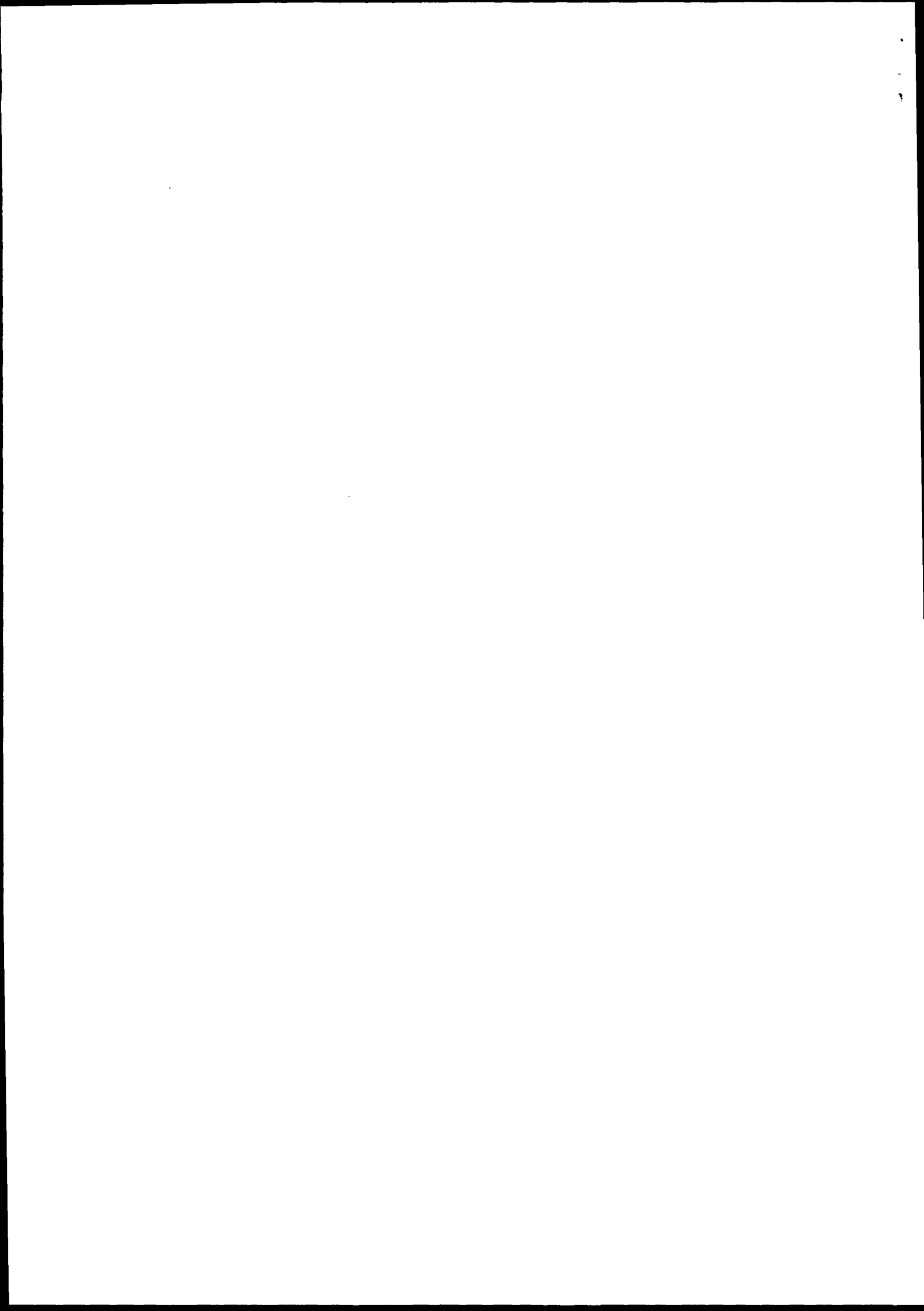
F&P er bekendt med, at Justitsministeriet forbereder et lovforslag vedr. konkursloven og sender derfor en kopi af denne henvendelse til Justitsministeriet. F&P finder det imidlertid nyttigt, at der i bemærkningerne til lovforslaget vedrørende Lønmodtagernes Garantifond redegøres for problemstillingen, såfremt Beskæftigelsesministeriet kan tilslutte sig, at der er tale om en problemstilling, der af hensyn til lønmodtagerens retsstilling snarest bør løses.

F&P medvirker gerne til en yderligere belysning af problemstillingen og mulige løsningsmodeller.

Venlig hilsen

Anne Seiersen
ase@forsikringenshus.dk

Kopi til: Justitsministeriet, att. Kontorchef Jens Røn

Emne: Nye regler om gældssanering

Til folketingsmedlem Anne Baastrup

Nedenstående sendes i Deres egenskab af formand for folketingets retsudvalg.

Nedenstående fremkommer fra undertegnede som privatperson, selv om det naturligvis har sin baggrund i mit arbejde i en skifteret med gældssaneringsager i lige så mange år, som ordningen har eksisteret.

Det henstilles, at der ved regler om gældssanering tages hensyn til følgende:

1) Nægtelsesgrunde generelt.

I lovudkastets § 197, stk. 2, er opregnet en række nægtelsesgrunde. En gennemgang af landretspraksis viser et meget broget billede af, hvilken vægt de enkelte grunde tillægges i givne situationer. Der kan muligt påvises en vis statistisk overvægt for visse holdninger, men der fremstår intet entydigt billede. Der er ingen grund til at tro, at spredningen i opfattelser er mindre hos skifteretterne, og det er måske dette, der kan give en del af forklaringen på forskellen i gennemførelsesprocenten, se derom betænkningen side 644 ff.

Efter forslaget skal nægtelsesgrundene ikke have absolut karakter, jf. ordene "i almindelighed" i første sætning af den foreslåede bestemmelse. Dette markeres videre i stk. 3 med reglen om, at "tiden (men hvor lang tid?) læger alle sår". Videre skrives i betænkningen side 89 direkte, at hensigten ikke er at udvide eller indskrænke det område, inden for hvilket der efter gældende ret gives gældssanering.

Det må derfor præciseres, at man med forslaget ikke kan påregne at opnå en væsentlig afklaring.

Man kan imidlertid med forslaget også havne i den modsatte grøft, nemlig hvis de foreslåede nægtelsesgrunde bliver praktiseret så "firkantet", at der ikke reelt bliver plads for de individuelle skøn, se et muligt eksempel under punkt 2).

2) Arbejdsløse m.v.

Skyldnerens eller dennes ægtefælles/samlevers uafklarede forhold er en nægtelsesgrund.

Der er navnlig tale om arbejdsløshed, uddannelse o.l.m som er en hyppig nægtelsesgrund.

Nægtelse af gældssanering opleves i disse tilfælde ofte i strid med de overordnede sociale hensyn bag reglerne, som har særlig vægt for denne gruppe af ansøgere. Der er grupper, som har været langvarigt arbejdsløse, ligesom der er grupper for hvem periodisk arbejdsløshed er en livsform. Endeligt vil forskellen "på bundlinien" mellem lønindkomst og arbejdsløshed med understøttelse for manges vedkommende være minimal.

Disse situationer har skifteretterne håndteret meget forskelligt, og det er formentligt også en af grundene til forskellen i gennemførelsesprocent. Nogle skifteretter benytter i visse tilfælde den praksis, at man lader afdragsordningen løbe over 7-8 år som "kompensation" for, at man får gældssanering på et dagpengebudget.

Praksis er heller ikke entydig i de mange tilfælde, hvor usikkerheden ikke angår skyldneren, men en ægtefælle eller samlever.

Det kan forudses, at man den foreslåede lovbestemmelse vil få en meget "firkantet" praksis i disse spørgsmål. Spørgsmålet er så, om det nu også er meningen ?

En anden udsat gruppe er ansøgere, der kun har deltidsarbejde, f.eks. social og sundhedshjælper, der ikke umiddelbart har mulighed for at få fuldtidsarbejde. Vedrørende disse er en udbredt - om end ikke helt entydig - landsretspraksis for nægtelse af gældssanering begrundet i, at erhvervsevnen ikke udnyttes fuldt ud.

Politikerne bør forholde sig udtrykkeligt til denne situation.

3) Sammenhængen mellem de ændrede rådighedsbeløb og de udgifter, der særskilt kan trækkes fra.

De foreslåede nye principper for opgørelse af betalingsevnen vil naturligvis medføre konsekvensændringer i opgørelsen af betalingsevnen for nogle ansøgere. Der er imidlertid risiko for, at de foreslåede regler vil medføre utilsigtede ændringer i levestandarden for en ikke ubetydelig gruppe af ansøgere. Der savnes således nogle konsekvensberegninger vedrørende nettovirkningen af på den ene side ændringen i rådighedsbeløbet og på den anden side de foreslåede ændringer af, hvilke udgifter man ikke længere vil kunne fradrage særskilt.

Som eksempel kan der henvises til grundbeløbet til transport. Efter det nugældende ansøgningskema kan videre fratrækkes licens, telefon(abonnement) og forsikringer. Efter lejelovens § 46 c stk 3 er antennebidrag pligtig ydelse i lejeforhold.

Ændringerne har ekstra effekt, hvis begge voksne hushandsmedlemmer får flyttet udgifter fra særskilte poster til rådighedsbeløbet.

4) Husstandsprincippet.

Spørgsmålet om og i givet fald hvordan og i hvilket omfang medlemmer af skyldnerens husstand direkte eller indirekte skal bidrage til betaling af dividende til skyldnerens kreditorer er foreslået løst ved en mellemløsning med en sondring mellem "ny" og "gammel" gæld.

Efter almindelige formueretlige regler er der særråden og særhæften således, at begge ægtefæller/samlevere respekteres som selvstændige personer.

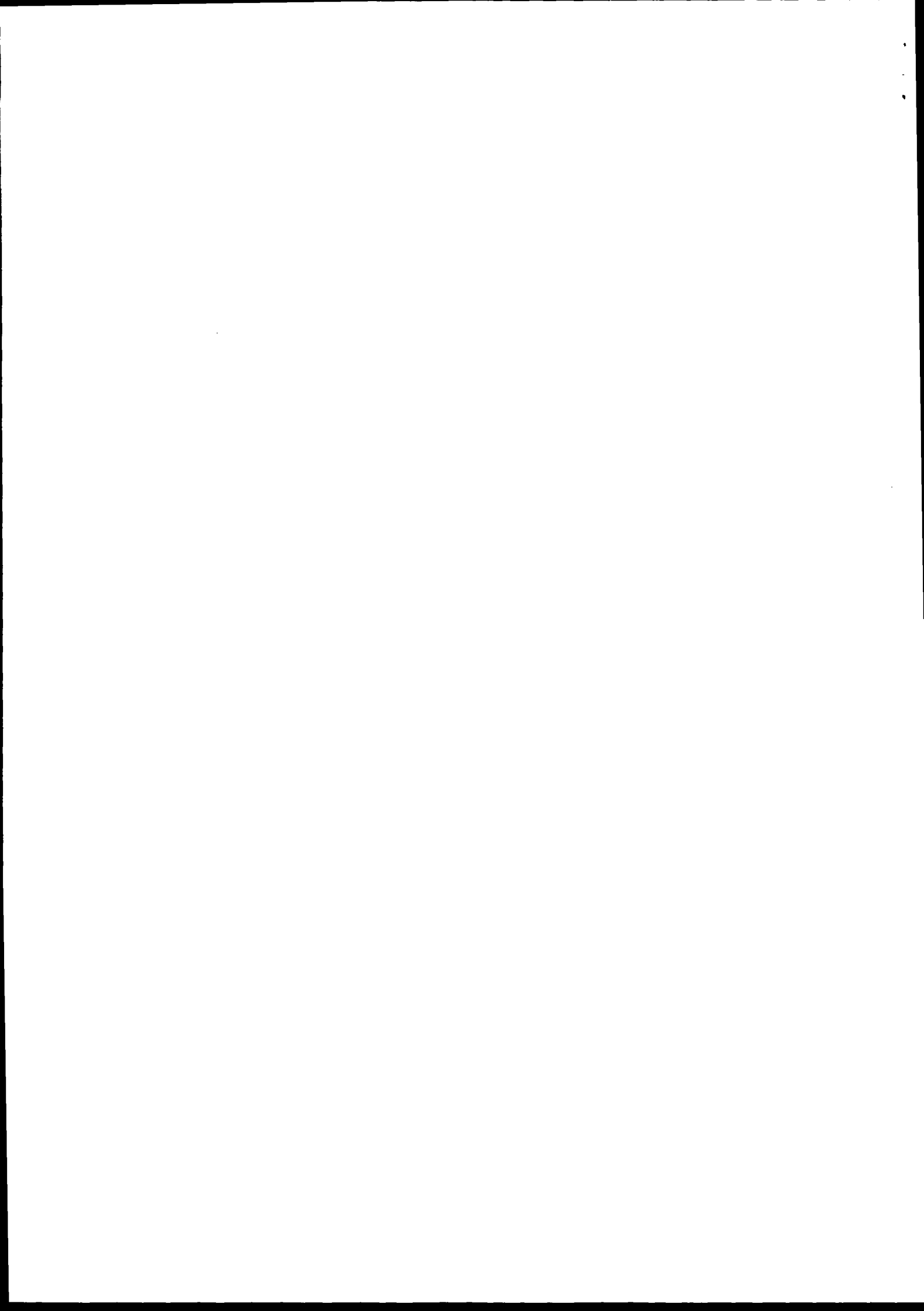
Ægtefælleproblemet er derfor i høj grad et emne for familie- og ligestillingsordførerne og ikke kun for retsudvalget, der måske støtter sig for meget på den såkaldte sagkundskab. Det er ikke et spørgsmål om sagkundskab, men om holdning.

5) Panterrettigheder.

Jeg synes det er overvejelse, om ikke man skal bibeholde betænkningens forslag om sanering pantegæld. Der henvises til betænkningens begrundelse derfor.

Med venlig hilsen

Hans Engberg

Agenda for mødet i Folketingets Retsudvalg den 20. januar 2005 kl. 15.30
med ønsket om et udbytterigt møde

Retsudvalget
L 128 - Bilag 7
Offentlig

1. Lidt baggrund, tal og historie
2. Acceptabelt levestandard
3. Udvidet retshjælp
4. Pantegæld
5. Nyt Skema
6. Skat, renter
7. Iværksættere
8. Visioner

1. Lidt baggrund, tal og historie

Min indfaldsvinkel til mit input til Folketingets Retsudvalg omkring L 128 er:

Jeg har skrevet bogen "Vejen til gældssanering – undgå faldgruber" 2001

Har skrevet artikler om emnet i "Fuldmægtigen" og "Pantefogeden"

Har hjulpet ca. 100 mennesker gennem "skærsilden" til gældssanering de sidste 2 år og vundet 3 landsretssager.

Dertil kommer, at jeg jævnligt er i faglig kontakt med eksperter på området, eksempelvis Hans Engberg, Lilian Hindborg, Alex Nymark, Jens Paulsen og Lars Nörmark (Malmö).

Dette kun for at fortælle Retsudvalget, hvor vigtigt det er, at en ansøger om gældssanering har kvalificeret modspil, når dette menneske med sparsom viden om emnet står over for skifteretten (dommeren og medhjælperen). **Derfor udvidet retshjælp.**

I de 20 år gældssaneringsloven har virket, har ca. 120.000 søgt gældssanering svarende til befolkningen på Lolland og Falster. Kun 30 % har fået gældssanering eller ca. 36.000 mennesker.

Tænk den tanke, hvis landsgennemsnit var som Fåborg skifteret på over 60 %? Så havde dobbelt så mange fået et nyt og bedre liv.

Den nye L 128 vil hjælpe på vej med faste retningslinjer, således der sker en mere ensartet sagsbehandling i de enkelte retskredse. Der er i dag spæde tegn i positiv retning.

2. Acceptabelt leveniveau

Jeg har læst Politiken den 2. januar 2005 "Hvordan finder man en metode til at måle fattigdom?" skrevet af Finn Kenneth Hansen og Henning Hansen. Jeg har talt med begge. Vi er enige om, at gældssanering ikke er fattigdom.

Finn Kenneth Hansen og Henning Hansens definition, som jeg fuldt ud kan tilslutte mig er:

"Et budget, der angiver et acceptabelt leveniveau, vil være et forbrug, som afspejler et nødvendigt og beskedent forbrug i forhold til en aktiv deltagelse i samfundet, og som er bredt accepteret i befolkningen."

I samarbejde med Inge Norus Forbrugerstyrelsen har jeg prøvet med udgangspunkt i pjecen "Ren besked" at komme med et acceptabelt leveniveau for ansøger til gældssanering se nærmere bilag 1. Hovedtallene kan opgøres således:

	<u>Mor+1 barn</u>	<u>Far+1 barn</u>
Acceptabelt leveniveau punkt 9. bilag 1 i 2002-tal	7.728	7.915
-rådighedsbeløb punkt 15 bilag 1 i 2002-tal	<u>-5.630</u>	<u>-5.630</u>
Neg. rådighedsbeløb før der ajourføres i 2005-tal	<u>-2.098</u>	<u>-2.285</u>

Selv når rådighedsbeløbet i ajourføres i 2005-tal og leveniveau i 2002-tal mangler der ca. - 1.700 kr.

Det kan undre, at tallene i betænkningen nr. 1449 afviger så meget fra bilag 1, da grundmaterialet er det samme. Årsagen er, at 1449 ikke medtager familiens fritidsaktiver fuld ud, samt "glemmer" opsparingen punkt 10-13.

Men hvad mener Folketingets Retsudvalg er et acceptabelt leveniveau?

Skal børn have årlig sommerferie., når deres far og mor er under gældssanering i 5 år??

Skal der være opsparing, som beskrevet i punkt 10-11-12-13, og hvor meget?

Måske det var en ide at bede Forbrugerstyrelsen ajourføre tallene til 2005-tal?

Min kongstanke er, at de nye tal følges af skifteretter – social - kriminalforsorgen, så ens tal benyttes fra Skagen til Gedser.

3. Udvidet retshjælp

Mennesker med bundløs gæld kan ikke få retshjælp. Har man hørt mage? I Advokatnævntes høringssvar ønsker man udvidet retshjælp, hvor medhjælpere medvirker. Det er minimum. Men en kvalificeret rådgivning til ansøgeren ville være at foretrække. I FM 2003, side 153 "Samfundets udgifter til gældssanering" anslår jeg disse

udgifter til ca. 60 mil. Kr., heraf 25 mil. Kr. til advokater(medhjælpere) årligt. Kan pengene anvendes bedre?

4. Pantefordringer

Der henvises til retsassessor Hans Engbergs bilag 6 i L 128, som jeg kan tilslutte mig. Især den "norske model". Der henvises til betænkningen 1449 og landsdommer Lars Lincrone Petersen artikel i U.1993B.133:" Pantefordringsers stilling i gældssanering - et forslag".

5. Nyt Skema

I Dommerfuldmægtigforeningens høringssvar af 4. oktober 2004 henledes opmærksomheden på, at blanketterne skal ændres, når de nye regler træder i kraft. Et udkast udbedes især med henblik på, hvordan børns nettooverskud behandles i skemaet.

6. Skat, renter

Lønindeholdelse er stadig ikke med i årsopgørelsen. Fejl opstår derfor, som jeg har beskrevet i FM 2003, side 175 "Er retssikkerheden truet, når skattegælden opgøres til skifteretten?" Artiklen kommer også med løsningsforslag.

Rentefradraget fastholdes pga. skattestoppet. Retsassessor Alex Nymark, Odense Skifteret fortæller, at medhjælperen får 2-3 timer for den komplicerede skatteudregning. Der står slet ikke mål med anstrengelserne. I bagatelsager går gældsansøgeren glip af 50-200 kr. fordel pr. måned. I større sager får kreditorerne mindre, mens staten vinder. At gældsansøgeren før sammenbruddet allerede har fået "så hatten den passer", undersøges normalt ikke. Med ca. 1.500 sager om året er det en besparelse, der vil noget. Det foreslås afskaffet - en stor **administrativ lettelse**.

7. Iværksættere

Ingen kan forklare problematikken bedre end advokat Jens Paulsen, se artiklen "Tvangsakkord i konkurs, betalingsstandsning afløst af gældssanering?" U2002B.75. Når der indtræder en betalingsstandsning eller konkurs, er det vigtig **straks** at fastslå, om personerne har eller hurtigt får normale forhold på arbejde og bolig, som er grundlaget for sanering. Det sker for sjældent i dag.

8. Visioner

Opret en hjemmeside som Told og Skats hjemmeside og du har en hjemmeside, som kan hjælpe ansøgeren om gældssanering.

Ansøgningsskemaet kan digitalt, udregnes, udfyldes og indsendes til skifteretterne. Pop up menu, som hjælper, forklare og ajourførte domme. Større kommuner vil gøre rådgivning m.v. muligt.

Med venlig hilsen

Jørgen Juel Hansen

Bilag:

Bogen "Vejen til gældssanering - undgå faldgruber" med ajourført tal

Pjece Ren besked Nr.1 februar 2002

Bilag 1: Acceptabelt levestandard for enlig far og mor med 1 barn

Acceptabelt levestandard for enlig far og mor med 1 barn						Bilag 1
Husholdningsbudget månedlig fra 2002-tal	Discountmodel			Discountmodel		
	Enlig mor med 1 barn			Enlig far med 1 barn		
Tekst	30-49 år	3-6 år	I alt	30-49 år	3-6 år	I alt
1. Mad og drikke (skema A s. 12-13) + side 7	1.299	792	2.091	1.627	792	2.419
2. Tøj og sko (skema A s.12-13) + side 9	201	273	474	195	273	468
3. Toiletartikler og kosmetik (skema A s.12-13) + s.27	523	73	596	338	73	411
4. Leg og fritid barn (skema A s.12-13)+ side 29	698	271	969	692	271	963
5. Familiens fritidsaktivitet (skema C) side 14 + s.23/29	-	-	1.262	-	-	1.262
6. Dagligvarer (skema B) side 14 + side 28	-	-	246	-	-	246
7. Transport betænkningen 1449 side 167 + side 31	495	-	495	495	-	495
I ALT SUB	3.216	1.409	6.133	2.852	1.409	6.264
8. Opsparing (skema AA-CC-FF side 20-22)	1.558	37	1.595	1.614	37	1.651
9. I ALT (2002-tal)	4.774	1.446	7.728	4.466	1.446	7.915

Specifikation af opsparing tøj og sko-fritidsaktivitet-cykel pr. person pr. familie pkt. 8						
10. Skema AA Tøj,sko, toiletartik. Leg side 20-21+s. 11	195	4	199	251	4	255
11. Skema CC familiens fritidsakt. Side 20 + side 30	424	-	424	424	-	424
12. Skema CC varige forbrug discount s. 20 + side 30	888	-	888	888	-	888
13. Skema FF genanskaffelse cykler s. 21	51	33	84	51	33	84
14. I ALT OPSPARINGSSKEMA overført til pkt. 8	1558	37	1595	1614	37	1651

Rådighedsbeløb ifølge L128 2005-tal og 2002-tal						
15. L 128 giver et rådighedsbeløb til enlige m/1barn (2005-tal)	4600	1600	6200	4600	1600	6200
16. L 128 giver et rådighedsbeløb til enlige m/1barn (2002-tal)	4180	1450	5630	4180	1450	5630

Konklusion:

17. I 2002-tal (L 128)pkt. 16-9 (4180+1450=5630-7728) for mor	-2.098	Far (5630-7728)	-2.285
18. I 2005-tal (L 128)pkt. 16-9 (4600+1600=6200-7728) for mor	-1.528	Far (6200-7915)	-1.715

Forudsætning:

Basistal er fra "Ren besked" Nr. 1 feb. 2002. - Bet. No 1449 - L 128

I de 5 år gældssanereringen løber bør barnet have ferie, som legekammeraterne
Discountmodel er anvendt. Forbrugerstyrelsen mener ikke pkt. 5-6 kan opdeles
"Ren besked" kostede ca. 1. mill. men en opdatering kun koster ca. 100.000

Lad skifteretter - social- og kriminalforsorgen følge nye opdaterede tal. Det vil være besparende totalt set

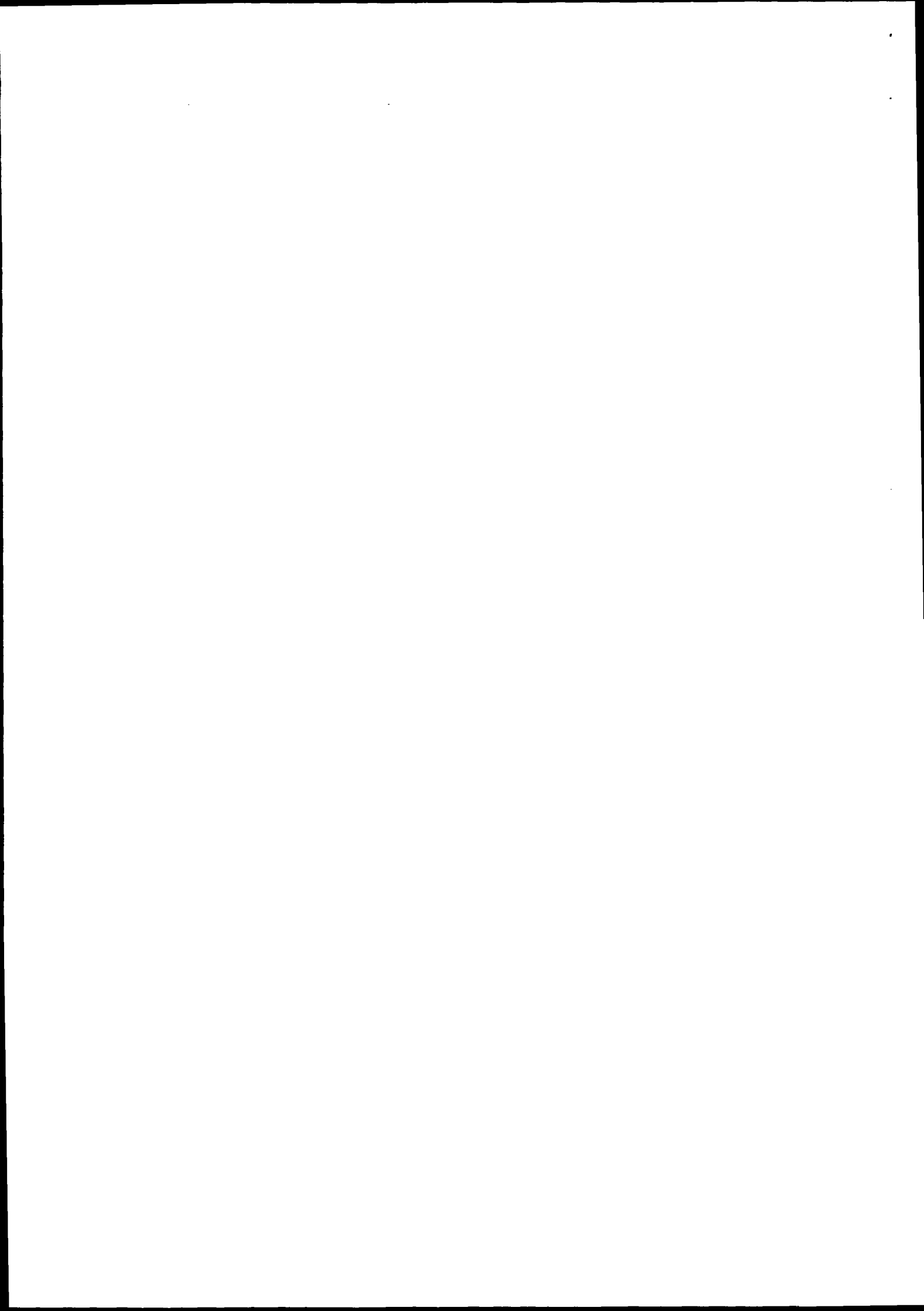
Pkt. 10. AA Tøj,sko, toiletartik. Leg side 20-21 kr. 199 er:

Opsparing til tøj og sko, toiletartikler brille m.m. og egne fritidsaktiviteter.

Pkt. 11. familiens fritidsakt. s. 20 + side 30 kr. 424 + Pkt.12. varige forbrug discount s.20 +side 30 kr. 888:

Når fx møbler, hårde hvidevarer, tekstiler(gardiner, duge, håndklæder og viskestykker) skal skiftes ud. Herunder også varige forbrugsgoder hører fx computer, printer, tv, musikanlæg, alt udstyr til madlavning, spisning og sove (komfur og køleskab, gryder og pander, bestik og service, seng, madras, dyner, puder og sengelinned, evt. opvaskemaskine.) Det er en forudsætning, at husholdningen er etableret.

D.v.s. udelukkende anvendes til genanskaffelse af de ting, som i forvejen findes i huset.

Folketinget — Retsudvalget
Christiansborg, den 11. januar 2005

Til
udvalgets medlemmer og stedfortrædere.

Ad
L 128 **Forslag til lov om ændring af konkursloven og konkursskatteloven.
(Revision af reglerne om gældssanering).
Af justitsministeren (Lene Espersen).**

Ren Besked nr. 1 - 2002

Efter anmodning fra et udvalgsmedlem omdeles herved Forbrugerstyrelsens
Ren Besked nr. 1 – 2002.

Med venlig hilsen
Jørgen Nielsen,
udvalgssekretær.

INDHOLD

Forord	3
Introduktion	4
Mad og drikke	7
Tøj og sko	9
Budgetskemaer 2002	11
Personlige udgifter	12
Dagligvarer	14
Familiens fritidsaktiviteter	14
Udgift til børnepasning	15
Udgift til spædbarnsudstyr	15
Udgift til transport	16
Udgift til bil	16
Læg jeres eget budget	17
Opsparingsskemaer	20
Hjælpekemaer	22
Udgift til vask	24
Udgift til tørring	25
Hvad koster det at låne?	24
Peter flytter ind hos Rosa	26
Toiletartikler, frisør m.m.	27
Dagligvarer	28
Leg og fritidsaktiviteter	29
Varige forbrugsgoder	30
Børnepasning	31
Spædbarnsudstyr	31
Transport	31
Læg jeres eget budget	32
Nyttige henvisninger og adresser	34

Tekst: Inge Norus

Forord

Selv efter mange år med en husholdning forundres man over, hvor mange penge det koster at leve.

Man forstår ikke, hvordan andre folk får pengene til at slå til, når de skifter køleskab og komfur ud – og tager på ferie. Hvordan får de også råd til nyt tøj?

At regne tallene sammen i et egentligt budget virker mildt sagt for uoverskueligt. Oveni boligudgifterne, forsikringerne og de øvrige faste udgifter er det ikke bare mad, tøj, vaskepulver og tandpasta, vi bruger penge på. Det er også opsparingen til en cykel og en vinterfrakke, som ikke købes lige nu – men om et halvt år.

Hvad enten vi vælger at betale den forud eller på afdrag i banken, skal den jo betales. Der er frisøren og fødselsdagene. Der er de penge, det koster at have børn. Og så har vi slet ikke talt om lommepengene til kantinen, kiosken og biografen. Noget der også hører med til at være borger i Danmark i dag.

Men det kan være nødvendigt at lægge et budget. Fx hvis ens livssituation ændrer sig – man bliver skilt, skal flytte sammen, købe hus, skifte job – eller bare vil have styr på, hvor alle pengene egentlig bliver af.

Forbrugerinformationens husholdningsbudget, som denne pjece er en guide til, giver dig de nøgletal, du skal bruge for at lægge dit eget budget. Vi vil ikke dømmе om, hvad der er et rimeligt forbrug. Men vi vil gerne oplyse om, hvad der er et normalt forbrug i Danmark anno 2002. Om man så vil leve langt mere skrabet eller det modsatte, bestemmer man jo selv.

Læs pjecen inden du lægger budgettet i din egen husholdning – stor som lille.

Du finder alle tallene her – og hjælp til at stille dem op.

Christine Antorini
Sekretariatschef i Forbrugerinformation

Christine Antorini

Introduktion

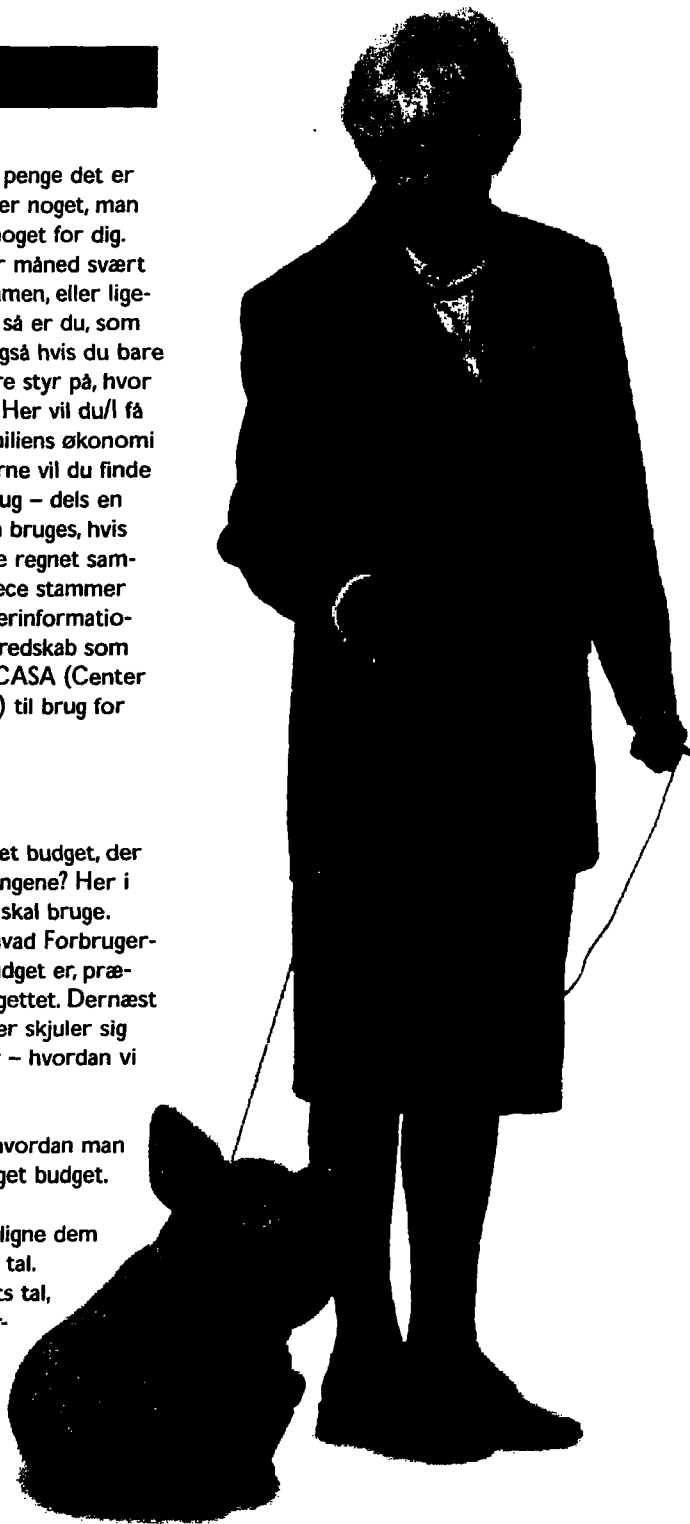
Hører du til dem, der siger, at penge det er ikke noget, man taler om, det er noget, man har – så er denne pjeces ikke noget for dig. Men har du og din familie hver måned svært ved at få enderne til at nå sammen, eller ligefrem er tæt på "bankerotten", så er du, som læser havnet det rette sted. Også hvis du bare hører til dem, der vil have mere styr på, hvor pengene bliver af hver måned. Her vil du/l få tips til og råd om, hvordan familiens økonomi kan blive bedre. På midtersiderne vil du finde dels budgetskeemaer til eget brug – dels en masse hjælpeskemaer, som kan bruges, hvis der er udgifter, I først skal have regnet sammen. Tal og tabeller i denne pjeces stammer først og fremmest fra Forbrugerinformationens husholdningsbudget – et redskab som er udviklet i samarbejde med CASA (Center for Alternativ Samfundsanalyse) til brug for budgetlægning.

Brug pjecen til at lægge jeres eget budget

Det er ikke så lige til at lægge et budget, der er realistisk. For hvad koster tingene? Her i pjecen finder du alle de tal, du skal bruge. Efter en kort introduktion af, hvad Forbrugerinformationens husholdningsbudget er, præsenteres du for tallene fra budgettet. Dernæst er der en forklaring på, hvad der skjuler sig bag de forskellige udgiftsposter – hvordan vi er kommet frem til tallene.

Endelig er der en vejledning i, hvordan man med pjecens hjælp lægger sit eget budget. Man kan gå to veje:

- 1) Bruge egne tal – og sammenligne dem med husholdningsbudgettets tal.
- 2) Bruge husholdningsbudgettets tal, og dermed få Forbrugerinformationens bud på, hvad det koster at leve om måneden i Danmark.

Hvad er Forbrugerinformationens husholdningsbudget?

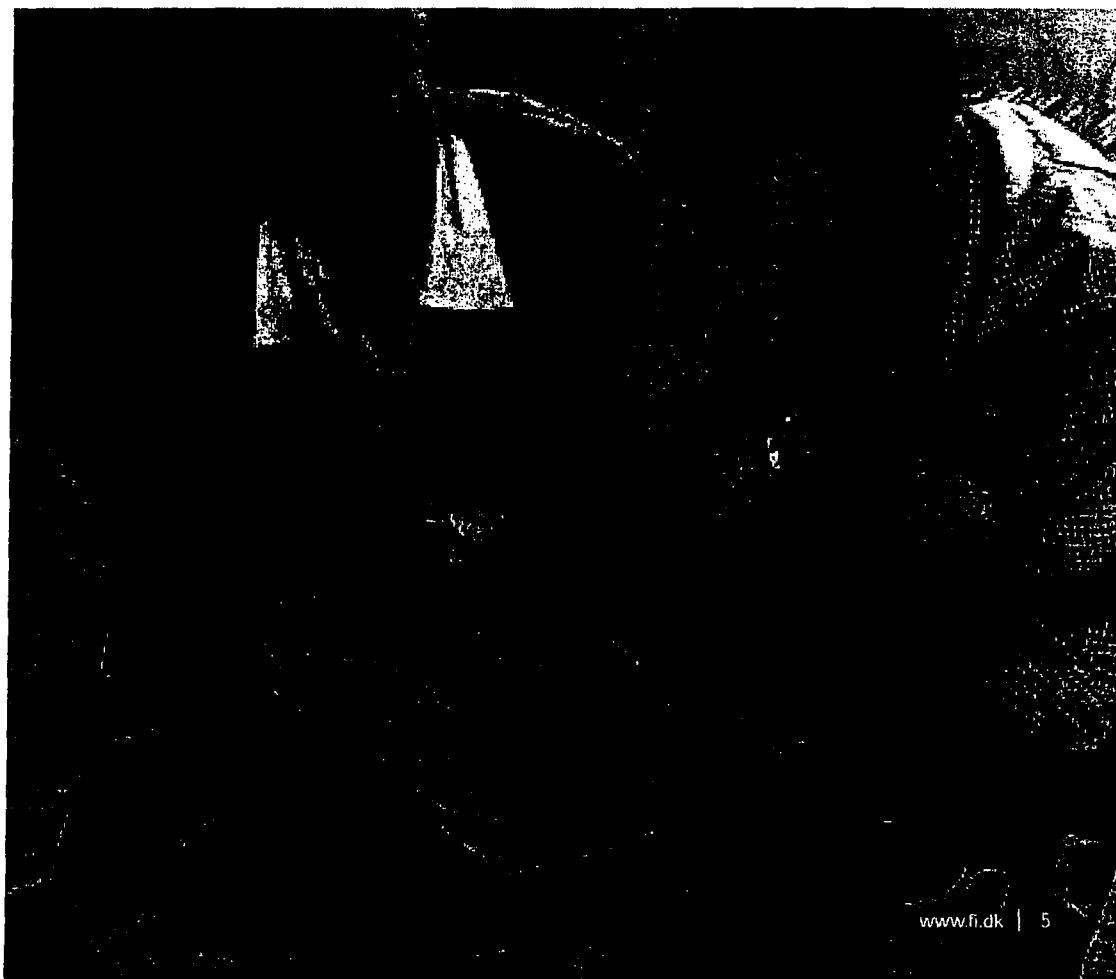
Husholdningsbudgettet blev udviklet i 1993 som et redskab til alle, der havde brug for at vide, hvad det koster at leve i Danmark. Hvert år er husholdningsbudgettet blevet opdateret med nye prismålinger.

I år 2001 er alle poster blevet gennemgået for at vurdere, om de stadig er relevante. Og vi har igen haft prismålere i gang i butikkerne for at måle priser på alle de varer, der indgår i budgettet.

"Et rimeligt forbrug"

I lighed med tidligere drejer vores husholdningsbudget sig om "et rimeligt forbrug". Der er altså hverken tale om et meget skrabet budget, hvor der ikke er plads til nyt tøj, at holde fødselsdag eller en tur i biografen. Omvendt går vi heller ikke ud fra et liv i sus og dus, hvor det er lige meget, hvad tingene koster.

Alle varer, der indgår i budgettet, er almindelige og af god kvalitet. Der er ikke tale om dyre mærkevarer, men heller ikke om meget billige varer. Priserne er indsamlet i supermarkeder og landsdækkende kæder (normalbutikker) – og i lavprisvarehuse og discountforretninger.

De almindelige udgifter

I vil finde priser på udgifter til både mad, tøj, frisør, toiletartikler, andre dagligvarer – og priser på de varige forbrugsgoder fx møbler, køleskab, komfur, vaskemaskine, fritidsaktiviteter, herunder ferie, samt transport – både kollektivt og i egen bil eller på cykel.

Sådan er udgifterne beregnet

Udgifterne pr. måned er beregnet som varens pris – divideret med varens levetid. Dette gælder fx både for vinterfrakken og køleskabet – dvs. at udgiften også rummer den opsparing, der er nødvendig for at kunne udskifte varen, når det bliver nødvendigt.

Denne opsparing har vi trukket ud af de enkelte udgiftsposter og placeret dem i særskilte opsparingsskemaer. Det vil sige, at I fx i skema AA finder de beløb, der skal sættes til side pr.

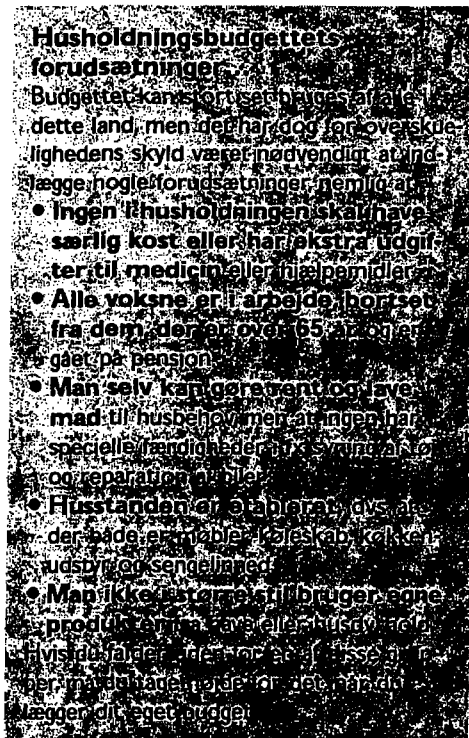
person for at genanskaffe tøj og sko, toiletartikler og ting, der hører til leg og fritid – når disse er slidt ned eller ikke brugbare mere.

Hvad du ikke finder i budgettet

I Forbrugerinformationens budget kan du ikke finde udgifter til:

tobak, husleje/termin, forbrug af el/gas, varme, vand, ejendomsskatter, lån, afdrag og renter, vedligeholdelse af bolig fx udgifter til maling m.m. eller kontingent til fagforening, a-kasse og forsikringer og opsparing til pension. Derimod er den lovpligtige bilforsikring medtaget under biludgifter.

Langt de fleste af de udgifter, der er med i budgettet, er nogen, man kan finde på kvitteringer for betaling af de forskellige ydelser – og så sætte dem ind i budgetskemaet s. 18-19.

Mad og drikke

Sådan er udgifterne beregnet (skema A side 12)

Tallene bygger på en madplan, der løber over 30 1/2 dag med almindelige retter og en fedtprocent på 30.

Vi har målt priser både i almindelige butikker (normalbutikker) og i discountbutikker. Priserne på økologiske varer stammer fra de butikker, hvor vi også har målt "normalpriserne". Hvis vi ikke har kunnet finde økologiske varer, har vi i stedet medtaget varer til "normalpriser".

Som I kan se, er udgifterne til mad og drikke større for dem, der er singler eller singler med et barn under 7 år. Det skyldes, at der er nogle "stordriftfordele" ved at være en lidt større husholdning fx at det er muligt at købe ind i større portioner.

Vi er gået ud fra, at børn bliver ammet det første halve år, og at børn i daginstitutioner får et måltid mad om dagen, til de er fyldt 3 år.

Der er et tillæg til mad og drikke i skemaet for gravide og ammende, fordi deres forbrug er lidt større.

Drikkevarerne omfatter mælk, kaffe, te og et beskedent forbrug af søde vande (sodavand), saft, øl og vin.

Udgifterne til mad og drikke er en af de poster, der er "elastisk" i, dvs. at det er her, man kan spare, hvis der er lavvande i kassen. Danskerne bruger i gennemsnit 9% af den disponible indkomst på mad.

Det kan meget vel være, at jeres forbrug ligger under Forbrugerinformationens tal, fordi I er nogle økonomiske indkøbere og måske oven i købet bager jeres brød selv. Men glem

SPARERÅD

Hvis jeres udgifter til mad og drikke er for store i forhold til hvad I får for dem, så er her nogle råd, som I måske kan bruge. Køb kun ind en gang om ugen (lige hørt set fra mælkebutik for zinsager og evt. brød). Spar på de dyre møbler, køb og spar på billige tid.

○ Skriv på en blok, hvad I skal købe næste gang i supermarkedet.

○ Følg indkøbslisten – selv om det er svært.

○ Indkøb for en månedsløn om ugen (hvis jeres løn er på omkring 7.000 kr.).

○ Støt tilbudspriserne i ugen – starter jeres indkøbsterne, der kan være penge til spare.

○ Bager jeres eget brød – I kan bage jeres egne bolleter for 85 øre pr. stk. (se opskriften side 8), mens en bolle hos bageren koster 1,10 kr. (I kan købe en bageform til 200 kr., men den skal bruges i flere år, så jeres bageform skal have en lidt højere pris end den hele løn.

○ Smid jeres egne madpakker – 4 halve stykker mad, 1 glas te, mælk og 1 stk. rugvild i en kantine koster ca. 36,75 kr. Hvis I sælger smørerumadpakken og tager mælk og rugvild med jer, vil det koste 15,00 kr. Hvis I ikke har basis kan spare 21,75 kr. for denne eksklusive madpakke.

○ Bager jeres egen pizza – En pizza (bolle og hase) der er den med hakket oksekød koster ca. 50 kr. med peberoni vil være 100 kr. Hvis I bager jeres egen pizza, vil det være 100 kr. pr. person. Se opskriften side 8.

ikke, at man er, hvad man spiser, og at det er vigtigt at få noget ordentligt i maven hver dag.

Opskrift på bolle

50 g gær
2 dl hunkent vand
100 g smør
2 æg
1 1/2 tsk salt
1-2 tsk sukker
8-9 dl hvedemel

Udrør gæren i det hunkne vand. Smid smørret i melet. Tilsæt vandet, æggene, salt og sukker. Ælt dejen godt sammen, og stil den på hævn i 40 minutter et hvert sted. Dejen formes til 15 bolle, der sættes på en plade med bagepapir. I den efterfølgende ovnen bliver 225 grader varmt. Bages i 10-15 minutter.

Kids: GOD MAD - 1500 CALORIER

Opskrift på pizza bolognese

25 g gær
3 dl vand
1 spsk olie
1 1/2 tsk salt
18 dl pizzamel eller almindelig hvedemel
1 spsk olivenolie
300 g hakket oksekød
1 løg i skiver
1 lille dåse tomatpure
1-2 fed presset hvidløg
1 tsk tomat tomatpuré
salt og peber
150 g revet ost

Udrør gæren med vandet, olie, salt og mel og salt dejen sammen. Dejen skal have 40 min. Kom olie, knivolie og lidt oksekød sammen med det. Ælt dejen godt sammen. Tomatpure, oregano, hvidløg, salt og peber. Lad det smuldrer mens dejen trækker. Ælt dejen med oksekødet og dejen skal trække på bagepladen og læg den over på bagepladen.

der er drækket med bagepapir. Lav en kant hele vejen rundt. Kom fylden på og drøv med den revet ost og efter en pizzaeri ca. 25 min. I ovnen bliver 200 grader varmt. Bag pizzaen i 25 minutter.

Kids: GOD MAD - 1500 CALORIER

Tøj og sko

Sådan er udgifterne beregnet (skema A side 12)

Tøj spiller en stor rolle i vores hverdag. Det er jo ret besat ikke ligegyldigt, hvordan vi ser ud, hvad enten det drejer sig om børn eller voksne. I husholdningsbudgettet har vi taget hensyn til, at såvel tøj som sko skal afspejle et rimeligt forbrug dvs. ikke specielt modeprægede, men heller ikke med meget kort levetid. Endvidere skal der være tøj og sko til de forskellige aktiviteter, vi deltager i fx arbejde, skole, festlige lejligheder og andet socialt samvær.

Levetid og reelt brugstid kan ligge meget langt fra hinanden. For eksempel vil en jakke på 7 år nok ikke gå med den samme jakke i fem år, selv om den kan holde. Derfor forlænger brugstiden på jakken til den tilgodesat en del kortere. Det spiller bl.a. ind på, at vi skal se på, hvor mange penge der skal sættes til side. Så når man får en ny jakke, når den gamle ikke er længere.

Ved fastsættelse af hvor meget tøj, den enkelte person skal have, er vi gået ud fra rådet om at vaske miljørigtigt, nemlig at vaskemaskinen skal være fyldt, før den startes. Hver person skal have undertøj og strømper til en uge ad gangen, ligesom de andre beklædningsgenstande skal findes i rimelige mængder. Under tøj og sko finder I også udgifter til skoletasker, tasker til de voksne og fx også til armbåndsure. Udstyr til fritidsaktiviteter fx fodboldstøveler, ski og rulleskøjter, hører ikke til i denne gruppe, men i gruppen under leg og fritid. Symaskine til vedligeholdelse og reparation af tøj hører til under varige forbrugsgoder, mens sytråd og skocremer hører til under dagligvarer. Vi har målt priser på tøj og sko både i normalbutikker og i lavprisvarehuse. Det har ikke altid været muligt at finde den samme mærkevarer begge steder, men så er der valgt en kvalitet, der ligger så tæt som muligt på mærkevareren.

SPARERÅD

Hvis man har mange penge er der næsten ingen grænser for, hvor meget man kan bruge på tøj og sko. Men hvis man vil spare på denne post, er det til fordel for udgifterne til vedligeholdelse, så man måske bruger nogle af disse råd:

• Køb ikke tøj der kun kan vaskes i hånden med mindre du skal at vaske det.

• Indtægter der skal sættes til kemisk rengøring er bedre end tøj med mange små detaljer. Konstruktørers levetid. Det betyder ca. 30 procent reduktion i indtægter eller en på 20% der sælges eller byttes for at få et lyst til at gå med det mere.

• Vælg tøj og sko der er let at tage på og af. Det er en god idé at have andre bruser end i normalbutikkerne.

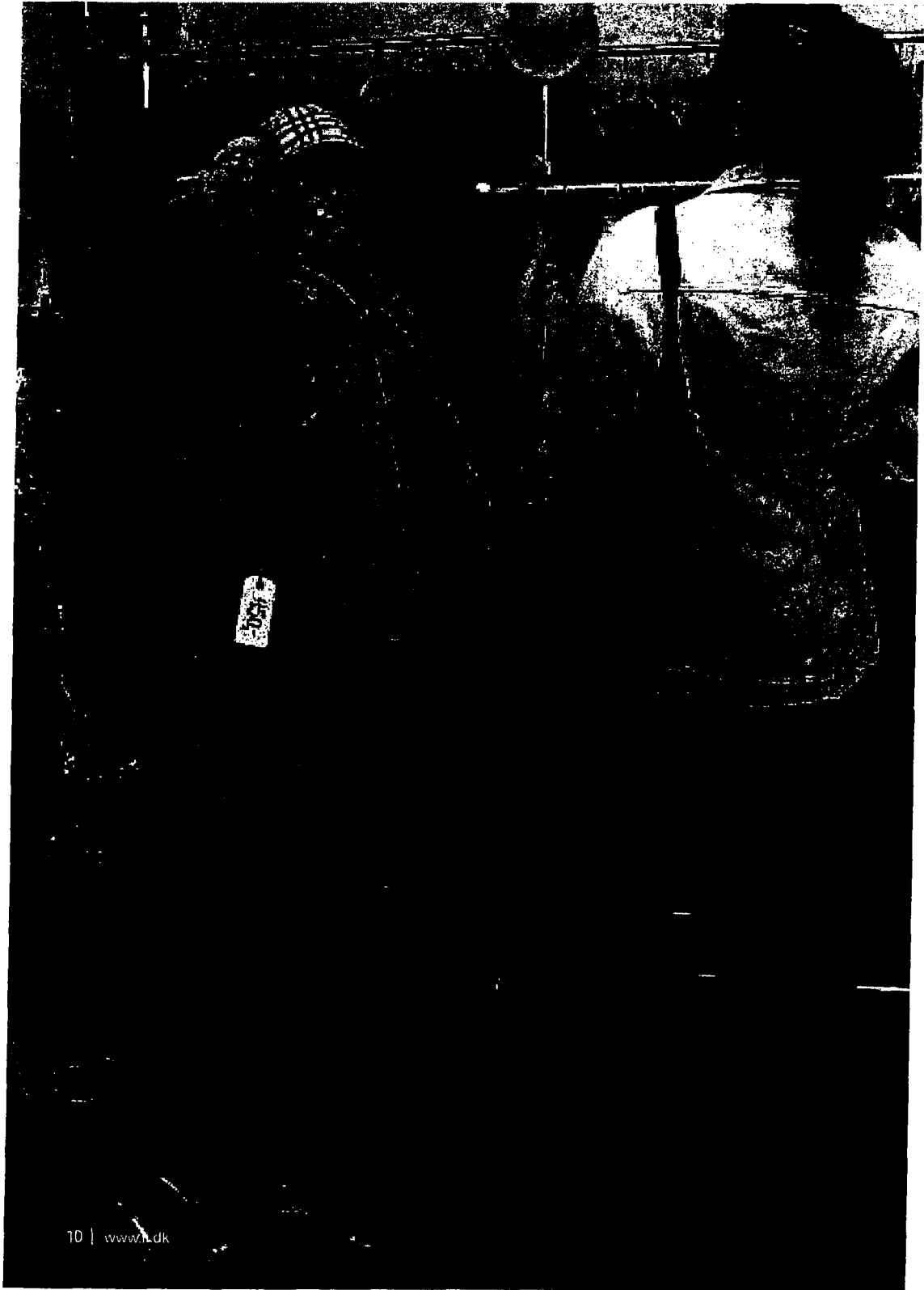
• Så på lene sagde, at man bør sætte det til side og købe andre gange har været en god idé. Det skyldes, at man kan gøre det selv.

• Gå til butikken med en plan for, hvad man skal købe. Det er nemt at blive påvirket af butikken og købe mere end man havde tænkt sig.

• Undersøg muligheden for at købe tøj og sko i lavprisvarehuse. Det er ofte muligt at finde den samme mærkevarer i lavprisvarehuse. Det er også muligt at finde mange andre mærker og modeller. Se www.08brugertid.dk

Arv mellem søskende er ikke så ualmindeligt. Derfor har vi vurderet, at hvis barn nr. 2 arver tøj fra den ældste, reduceres udgiften til tøj. (Se beløbene i skema A). Dette gælder dog kun for børn i alderen 1-6 år. Vi har lavet en opsparingskonto (skema AA side 20), så tøjet og skoene kan genanskaffes, når de enten er slidte eller er blevet umoderne.

BUDGET SKEMAER 2002

Hvilke udgifter dækker de enkelte skemaer

Her er en oversigt over, hvad de skemaer, der henvises til i teksten, dækker:

- **Skema A:** Personlige udgifter til fx mad og drikke, tøj og sko^{*)}, toiletartikler og frisør^{*)}, fritidsaktiviteter m.m.^{*)}
- **Skema B:** Husstandens udgifter til dagligvarer
- **Skema C:** Udgift til familiens fritidsaktiviteter^{*)}
- **Skema D:** Udgift til børnepasning
- **Skema E:** Udgift til spædbarnsudstyr
- **Skema F:** Udgift til kollektiv transport + cykel^{*)}
- **Skema G:** Udgift til bil.^{*)}

^{*)} Til disse udgifter er der også knyttet en opsparing, så det er muligt at genanskaffe de forskellige "goder", når de gamle er udslidte. Der er også en opsparing til fritidsaktiviteterne, herunder ferie.

- **Skema AA:** Opsparing til tøj og sko, toiletartikler, briller m.m. og egne fritidsaktiviteter
- **Skema CC:** Opsparing til familiens fritidsaktiviteter og varige forbrugsgoder fx husholdningsmaskiner
- **Skema FF:** Opsparing til genanskaffelse af cykler m.m.
- **Skema GG:** Opsparing til genanskaffelse af bil

Personlige udgifter

Udgifter til tøj og mad og drikke

Skat 1998

	Mand 18-29 år	Kvinde 18-29 år	Mand 30-49 år	Kvinde 30-49 år	Mand 50-64 år	Kvinde 50-64 år
1. Mad og drikke for enlige og enlige med barn under 7 år, normal	2227	1764	2124	1696	2124	1696
1. Discount	1705	1351	1627	1299	1627	1299
1. Økologisk	3057	2422	2916	2328	2916	2328
1a. Mad og drikke for alle andre, normal	1970	1561	1879	1500	1879	1500
1a. Discount	1518	1203	1448	1156	1448	1156
1a. Økologisk	2868	2219	2671	2133	2671	2133
2. Tøj og sko, normal	427	367	313	327	373	327
2. Discount	259	251	195	201	199	201
3. Toiletartikler, frisør mv., normal	406	650	402	621	344	508
3. Discount	144	536	338	523	306	450
4. Leg og fritid for voksne med børn under 10 år, normal	745	751	692	698	0	0
4a. Leg og fritid for alle andre	624	621	727	724	663	660
Mad og drikke forøges, hvis gravid		1727		1667		
Mad og drikke forøges, hvis gravid, discount		1231		1285		
Mad og drikke forøges, hvis gravid, økologisk		2456		2370		
Mad og drikke forøges, hvis ammende		1864		1803		
Mad og drikke forøges, hvis ammende, discount		1437		1390		
Mad og drikke forøges, hvis ammende, økologisk		2650		2564		
Tøj reduceres, hvis barn nr. 2 arver*						
Tøj reduceres, hvis barn nr. 2 arver**						
Tøj reduceres, hvis barn nr. 2 arver*						
Tøj reduceres, hvis barn nr. 2 arver**						

Barn 0-1/2 år	Barn 1/2-1 år	Barn 1-2 år	Barn 3-6 år	Dreng 7-10 år	Pige 7-10 år	Dreng 11-14 år	Pige 11-14 år	Dreng 15-17 år	Pige 15-17 år	Mand Pens.	Kvinde Pens.
0	362	695	1028	0	0	0	0	0	0	1953	1576
0	278	535	792	0	0	0	0	0	0	1495	1207
0	498	988	1461	0	0	0	0	0	0	2680	2163
0	330	637	912	1171	1171	1351	1158	1613	1284	1727	1394
0	250	485	718	885	885	1020	874	1223	974	1331	1075
0	467	923	1365	1690	1690	1948	1670	2319	1847	2456	1982
697	697	434*	428**	443	423	427	470	423	399	45	106
509	509	237	233	265	281	259	303	273	272	23	76
415	342	327	88	112	112	157	239	268	541	356	491
406	351	215	98	98	98	167	221	221	457	319	438
68	68	71	271	509	509	0	0	0	0	0	0
68	68	71	271	509	509	0	0	0	0	124	128
		281*									
		150*									

Dagligvarer

1000 pr. voksen og barn måned

Skema B

	En voksen	En voksen med 1 barn	En voksen med 2 børn	En voksen med 3 børn	Par	Par med 1 barn	Par med 2 børn	Par med 3 børn	Enlig pensionist	Par pensionister
Dagligvarer normal	298	284	351	411	301	397	496	573	298	301
Discount	273	275	302	352	267	330	423	485	273	261

Familiens fritidsaktiviteter

1000 pr. voksen og barn måned

Skema A

Anden familietype	En voksen	En voksen med 1 barn	En voksen med 2 børn	En voksen med 3 børn	Par	Par med 1 barn	Par med 2 børn	Par med 3 børn	Enlig pensionist	Par pensionister
	1122	1262	1277	1280	1260	1285	1300	1303	922	937

Udgift til børnepasning

pr måned

Skema 10

Dagpleje (0-2 år)	1901
Vuggestue	2424
Børnehave	1364
Aldersintegreret institution (0-2 år)	2367
Aldersintegreret institution (3-5 år)	1360
Aldersintegreret institution (6-14 år)	948
Fritidshjem	893
Skolefritidsordning	1016

Udgift til spædbarnsudstyr

Skema 11

	Første barn	Andet barn	Tredje barn	Fjerde barn
1. Købt nyt udstyr	21.342	2.114	7.184	8.635
2. Arvet udstyr	0	6.917	6.917	6.917
3. Købt brugt udstyr	11.261	0	0	0

Udgift til transport

Manedskort, voksen	49
Klippekort, 20 klip, voksen	330
Klippekort, 10 klip, barn 11-16 år	83
Cykel, voksen	43
Cykelhjelm barn 7-17 år	43
Månedskort, pensionist	248
Klippekort, pensionist	150

Udgift til bil

	Mindre bil 10.000 km pr. år	Mindre bil 15.000 km pr. år	Mindre bil 25.000 km pr. år	Større bil 15.000 km pr. år	Større bil 25.000 km pr. år
Benzin	443	664	1107	664	1107
Dæk	270	270	307	270	405
Vedligeholdelse	236	472	708	563	844
Forsikring	765	765	765	864	864
Ejerafgift	162	162	162	162	162
Vask og parkering	208	208	208	208	208
I alt	2016	2473	3552	2731	3590

Læg jeres eget budget

Vedligehold jeres budget - udfyld selv

	Min indtægt	Din indtægt	Samlet indtægt
Løn efter skat			
Børnebidrag			
Børnetilskud			
Underholdsbidrag			
Boligsikring			
SU			
Bistandshjælp			
Kontanthjælp			
Pension			
Folkepension			
ATP			
Øvrige indkomster fx bidrag fra voksne børn, der bor hjemme			
I alt indkomster pr. måned			

Opsparingskema

Opsparingskema for opbevaring af almindelige husholdnings- og fritidsaktiviteter

Skema AA

	Mand 18-29 år	Kvinde 18-29 år	Mand 30-49 år	Kvinde 30-49 år	Mand 50-64 år	Kvinde 50-64 år
Opsparing tøj og sko, normal	181	188	271	214	249	200
Opsparing tøj og sko, discount	140	127	192	151	189	137
Opsparing toiletartikler m.m., normal	22	7	25	10	42	27
Opsparing toiletartikler m.m., discount	20	5	23	9	33	19
Opsparing leg og fritid, normal	51	51	36	36	21	21
Opsparing i alt, normal	254	246	333	259	312	247
Opsparing i alt, discount	211	183	251	195	242	176

Opsparingskema

Opsparingskema for opbevaring af familierens fritidsaktiviteter og varige forbrugsgoder

Skema CC

	En voksen	En voksen med 1 barn	En voksen med 2 børn	En voksen med 3 børn	Par	Par med 1 barn	Par med 2 børn	Par med 3 børn	Enlig pensio- nist	Par pensio- nister
Familierens fritids- aktiviteter	404	424	455	543	424	455	543	642	202	222
Varige forbrugs- goder, normal	507	518	628	697	455	489	795	1152	500	731
Varige forbrugs- goder, discount	632	791	906	987	765	969	1161	1318	501	634

Barn 0-1/2 år	Barn 1/2-1 år	Barn 1-2 år	Barn 3-6 år	Dreng 7-10 år	Pige 7-10 år	Dreng 11-14 år	Pige 11-14 år	Dreng 15-17 år	Pige 15-17 år	Mand Pens.	Kvinde Pens.
0	0	0	0	25	27	26	28	112	99	449	343
0	0	0	10	18	22	19	24	90	90	289	224
2	2	2	6	7	7	7	7	22	7	41	34
2	2	2	24	5	5	5	5	20	15	33	25
0	0	0	0	15	15	41	41	73	73	14	14
2	2	2	6	7	7	7	7	20	15	33	25
2	2	2	6	7	7	7	7	20	15	33	25
2	2	2	4	38	42	65	69	183	169	336	263

Opsparingskema

Opsparingskema for børn og unge i forbindelse med cykelstolen

Skema 1

Opsp. cykel, voksen	15
Opsp. cykel, barn	33
Cykelstol m.m., barn 1-6 år	

Opsparingskema

Opsparing af tværfordelingsmidler til bil

Skema nr. 1

	Mindre bil 10.000 km pr. år	Mindre bil 15.000 km pr. år	Mindre bil 25.000 km pr. år	Større bil 15.000 km pr. år	Større bil 25.000 km pr. år
Opsparing	1042	1389	2083	1667	2381

Hjælpekema til personlige udgifter

Hent i lommebog nr. 1

	Forbrugerinformationens tal for jeres familie	Egne udgifter
Mad og drikke		
Tøj og sko		
Toiletartikler m.m.		
Leg og fritid for voksne med et barn under 10 år		
Leg og fritidsaktiviteter for alle andre		

Hjælpekema til toiletartikler, frisør m.m.

Forbrugerinformationens udgifter pr. måned	Kr.	Egne udgifter pr. måned
Kvinder: personlig hygiejne	129 - 205	
Kvinder: makeup m.m.	68	
Mænd: personlig hygiejne, herunder barberartikler	111 - 116	
Voksne: frisør	111 - 167	
Voksne: briller og solbriller	5 - 50	
Børn: papirbleer	239 - 361	
Frisør	16 - 66	
Andet		

Hjælpekema til familiens fritidsaktiviteter

Forbrugerinformationens udgifter	Kr.	Egne udgifter
Avis pr. kvartal	870	
Ugeblad pr. stk.		
Tv- og radiolicens, halvårlig	989	
Hybridnet, pr. mdr.	25	
Lotto m.m.	Pr. række 2,50 - min. 2 rækker	
Kat, mad m.m., pr. mdr.		
Sommerhus, 1 uge	3.390	

Udgift til vask

Udgifter til vask pr. måned: 0 kr.

Elforbrug pr. år – 209 kWh a 1,66 kr.	
Vandforbrug pr. år – 11,1 m ³ a 32,08 kr.	356 kr.
Vaskemiddelforbrug pr. år – 225 vaske a 1,25 kr.	281 kr.
Årlige driftsudgifter (1125 kg vasketøj)	984 kr.
Driftsudgifter pr. kg tøj/pr. vask	0,87 kr./4,37 kr.
Faste udgifter til vaskemaskinen:	
Anskaffelsespris 6.000 kr.	
Funktionstid 11 år.	
Afskrivningstid 7 år.	
Årlige omkostninger 13,75%.	
Afskrivning og forrentning	388 kr.
Forsikring incl. selvrisiko og reparationsudgifter	100 kr.
Faste udgifter pr. år, i alt	488 kr.
Faste udgifter pr. kg tøj/vask	1,32 kr./6,61 kr.

Hvad koster det at låne?

kr. og %

Udgifter til lånepræmie: 0 kr. (0,00%)

Lånebeløb 30.000 kr. Tilbagebetaling over 5 år	Årlig nominal rente %	Oprettelses- omkostninger kr.
KONTOKORT		
Ikea	16.08	
Ilva	22.42	50
Kontantlån i Magasin	22.41	
Acceptcard – max. tilbagebetalingsperiode: 4 år	23.00	100
HURTIGLÅN		
Ekspreslån i finansieringsselskab (HandelsFinans)	24.60	
KASSEKREDIT		
BG Bank Privat laveste rente	9.04	
BG Bank Privat højeste rente	15.03	
Nordea laveste rente	7.71	500
Nordea højeste rente	13.65	500

Udgift til tørring

1 kg tørring pr. år til 50 kr. (totalt 360 kg tøj)

Udgift til tørring pr. år til 50 kr. (totalt 360 kg tøj)

Elforbrug pr. år – 516 kWh a 1,66	857 kr.
Årlige driftsudgifter pr. kg tøjtørring	1,00 kr./5,00 kr.
Faste udgifter til tørretumbleren:	
Anskaffelsespris 4000 kr.	
Funktionstid 11 ar.	
Afskrivningstid 7 ar.	
Årlige omkostninger 13,75%	
Afskrivning og forrentning	
Forsikring incl. selvrisiko og reparationsudgifter	100 kr.
Faste udgifter pr. kg tøjtørring	1,25 kr./6,30 kr.

AOP (Årlig Omkostning) er beregnet ud fra en årlig omkostning på 13,75% af anskaffelsesprisen på 4000 kr. og en funktionstid på 11 år. Den årlige omkostning er 13,75% af 4000 kr. = 550 kr. Den årlige omkostning er 550 kr. / 11 år = 50 kr. pr. år.

Den årlige omkostning er 50 kr. pr. år.

Den årlige omkostning er 50 kr. pr. år.

Årligt gebyr kr.	Gebyrer pr. mdr. kr.	Årlige omkostninger i % (AOP)	Samlede bruttoomk. efter 5 år, kr.	Samlede tilbagebet. beløb efter 5 år, kr.
125	20	18.3	14,647	44,647
	10	23.2	18,719	48,719
	12	23.3	18,800	48,800
		23.2	(18.575)	(48.575)
		24.6	19,919	49,919
		9.0	7,361	37,361
		15.0	12,456	42,456
		8.1	6,253	36,253
		14.2	11,267	41,267

Peter flytter ind hos Rosa

Peter er 30 år gammel, single og har en månedlig indtægt på 21.000 kr. Hvis mere end 50% af den månedlige indtægt bruges på at flytte ind hos Rosa, kan han få en rabat på 10% af de samlede udgifter.

Mad og drikke	kr. 1.736
Toiletartikler	kr. 127 (incl. frisør)
Dagligvarer	kr. 145
Familiens fritidsaktiviteter	kr. 768
Varige forbrugsgoder	kr. 202
I alt	kr. 2.958

Udgifter til mad og drikke, toiletartikler, dagligvarer, fritidsaktiviteter og varige forbrugsgoder er alle omfattet af den månedlige indtægt på 21.000 kr. Hvis mere end 50% af den månedlige indtægt bruges på at flytte ind hos Rosa, kan han få en rabat på 10% af de samlede udgifter.

Toiletartikler, frisør m.m.

Sådan er udgifterne beregnet (skema A side 12)

Her finder I udgifterne til de artikler, man bruger til personlig pleje fx tandpasta, toilet-papir, hårshampoo, hygiejnebind, deodorant og parfume. Bler til den mindste er også placeret her, dog kun i fuldt omfang til 6 måneders alderen, da vi går ud fra, at udgiften til bleer bliver reduceret, når barnet begynder i en eller anden form for daginstitution.

I denne gruppe finder I også udgift til prævention, hovedpinepiller, et halvårligt tandeftersyn med tandrensning, briller, solbriller og frisør. Der er ikke regnet med udgift til fx receptpligtig medicin eller egentlig tandbehandling. Vi har målt priser både i normalbutikker og i discountbutikker. Vi har bestræbt os på, at finde de samme mærkevarer i begge slags butikker, og hvor det ikke har været muligt fundet en tilsvarende vare. Brug hjælpeskemaet side 23, hvis I har andre udgifter i jeres husstand.

Hvis I vil lave en opsparing, så I fx har til briller og toiletartikler m.m., når disse skal fornyes, skal I bruge skema AA til opsparing.

SPÅRERAD

Der er selvfølgelig også sparespil toiletartikler og frisør. Og tandbehandlingerne, men lad dem gå i den anden ende, som under Mad og drikke og Løj og sko.

Det er store pengene, særlig når det er slagtilbud, som det kræver indhold og penge på lønnen. Hvis det er billigere, kan tilfredsstillende smag og betagelse for en lidt dyrere mærkevare.

Endelig, hvis I skal have briller, der er penge, at spare ved at se sig om på tværs af butikker, der ikke bor for langt væk.

Spørg tandlægen om, hvis en tandbetændelse og særligt med andre.

Køb jeres håndkøbsmedicin i supermarkedet på tankstationen eller hos trafikallstret, der er generelt billigere, hvis I ikke skal have store mængder.

For de fleste af artikler, som hold øje med, når de er udsolget, kan der på tilbud, der kan vinde spares kroner på de penge, som I har gemt. Glemme ikke, når I kigger på, at I har oplysninger om indholdet, og der er mange af de toiletartikler, som I bruger.

Dagligvarer

Sådan er udgifterne beregnet (skema B side 14)

Denne udgift bidrager hele husholdningen til. Der er priser fra én person op til et par med tre børn. Hvis jeres husholdning ikke svarer til nogle af de eksempler, I finder her, kan I "danne" jeres egen familie ud fra skemaet. Under gruppen dagligvarer hører alle de varer, som bliver forbrugt samtidig med, at de bliver brugt fx køkkenruller, opvaskemiddel, vaskepulver og kaffefiltre. Det er også varer med en relativ kort levetid, som man typisk køber i forretninger med dagligvarer fx skure-svampe, elpærer og batterier. Der er målt priser både i normalbutikker og i discount-butikker.

Da Forbrugerinformationens husholdnings-budget ikke indeholder udgifter til boligens vedligeholdelse, er maling, gulvlakker osv. ikke medtaget.

SPARE OG MILJØRÅD

-
- Køb varer med et generelt miljømærke som Miljømærket eller Miljømærket.
 - Køb varer med miljømærkerne Blomster eller Svane, der betyder, at købet er godt for miljøet men også for miljøet generelt. Kosten kan være mere at spare miljøet.
 - Køb varer i miljøvenlige butikker og genbrugsbutikker. Køb varer med miljømærket specialpriser og meget dyrt og ikke bedre end dem der findes i den velassortedede opvaskemiddel til de fleste og miljøvenlige opvaskemidler og miljøvenlige opvaskemidler.
 - Køb i butikker, der sælger miljøvenlige varer, der er miljøvenlige, men som også miljøvenlige.
 - Køb varer i miljøvenlige butikker og genbrugsbutikker. Køb varer med miljømærket specialpriser og meget dyrt og ikke bedre end dem der findes i den velassortedede opvaskemiddel til de fleste og miljøvenlige opvaskemidler og miljøvenlige opvaskemidler.
 - Køb varer i miljøvenlige butikker og genbrugsbutikker. Køb varer med miljømærket specialpriser og meget dyrt og ikke bedre end dem der findes i den velassortedede opvaskemiddel til de fleste og miljøvenlige opvaskemidler og miljøvenlige opvaskemidler.

Leg og fritidsaktiviteter

For den enkelte

Sådan er udgifterne beregnet (skema A side 12)

Her finder I udgifter til de aktiviteter, der er knyttet til den enkelte person i husstanden. Mange vil kalde dette for "lommepengene". Børn under 10 år deler her udgifter med faren/moren, da børnenes aktiviteter i denne aldersgruppe langt hen ad vejen hører sammen med forældrenes.

Til disse udgifter hører fx: kontingenter til foreninger, sportsudstyr, biograf- og teaterbilletter, køb af bøger, cd'er m.m. Også udgifter til telefonsamtaler både på mobiltelefon, fastnettelefon, taletidskort og internettid er placeret her, men hvis I har et fastnetabonnement, hører dette til de udgifter, man er fælles om under familiens fritidsaktiviteter.

I denne gruppe har vi også gjort det muligt at lave en opsparring, så I fx kan erstatte sportsudstyret, når det gamle er udslidt. (Skema AA side 20).

Fælles

Sådan er udgifterne beregnet (skema C side 14)

Husstandens fælles udgifter til aktiviteter i fritiden er fx: radio- og tv-licens, fastnettelefon og avisabonnement, gaver, ferie og udgifter i forbindelse med at holde et husdyr. Forbrugsinformationens husholdningsbudget har regnet med en kat.

Udgifterne til ferien er i vores budget sat til det, der svarer til at holde ferie i et lejet sommerhus i Danmark. Hvis I har andre vaner, skal I blot sætte jeres egne tal ind i hjælpeskemaet side 23.

SPARERÅD

Telestyrelsens hjemmeside

www.sted.dk

Telestyrelsen

Telestyrelsen har også (fra

Telestyrelsen) kan I undersøge om I

kan reducere jeres udgifter

ved at skifte til et andet tele-selskab

Hvis I ikke har noget indtægts

af den ene avis, I læser, så er

der store chancer for at man kan

skifte dagblad en gang imellem. Husk

at abonnere på avisen på forhånd og

ikke klapper jorden

Mange biografier har billigdege

til man er to den samme. Der er også

billigere teaterbilletter til nogle

steder hvis man kan betale mere

for de billigere til de forskellige

der man sikrer sig at blive

skiftet hvis der er udsold

Det er vigtigt at være opmærksom på

at man ikke bliver tvunget til at

betale for meget for en billetter

der skal være til gavn for mange

familier har diskuteret sig frem til et

løvebudget hvor alle kan være med

uden den kræver tånske om det noget

kan den

By- og bolig med andre familier

for jeres bureauer der organiserer

sådanne byttebolige

www.homeink.dk

Til denne gruppe udgifter er også knyttet en opsparring. (Skema CC side 20).

Varige forbrugsgoder

Sådan er udgifterne beregnet (skema CC side 20)

Denne udgift er ligeledes en fælles udgift for hele husstanden. Beløbet til de varige forbrugsgoder skal udelukkende bruges til genanskaffelse af de ting, som i forvejen findes i husholdningen, idet det er en forudsætning for hele husholdningsbudgettet, at husholdningen er etableret. Opsparingen skal altså bruges, når fx møbler, hårde hvidevarer, tekstiler – herunder gardiner, duge, håndklæder og viskestykker – skal skiftes ud. Til de varige forbrugsgoder hører fx computer, printer, tv, musikanlæg, alt udstyr til madlavning og spising, nemlig komfur og køleskab, gryder og pander, bestik og service. I husstande med børn er der også medregnet en opvaskemaskine. Alt hvad der skal til for at kunne sove: seng, madras, dyner, puder og sengelinned er også med i regnestykket.

Til tøjvask er der for husstande med én person regnet med vask på møntvask eller fællesvaskeri. For husstande over én person er der regnet med vask i egen maskine. Udgift til vask i egen maskine kan man finde i tabellen nedenunder. Endvidere er et mindre udvalg af værktøj fx hammer, skruetrækker og knibtang, indregnet.

SPARERAD

Køb af hårde hvidevarer på www.hvidevarer.dk (ikke kommerciel) betyder mere end højst en pris på 100 kr. om prisen på den enkelte omkostning. Ved køb af hårde hvidevarer på www.hvidevarer.dk (ikke kommerciel) betyder mere end højst en pris på 100 kr. om prisen på den enkelte omkostning. Ved køb af hårde hvidevarer på www.hvidevarer.dk (ikke kommerciel) betyder mere end højst en pris på 100 kr. om prisen på den enkelte omkostning.

- Køb og sælge i butik og indkøbsforening. På nettet kan du prøve www.hvidevarer.dk.
- Det vil også være en fordel at købe med andre i familien. Hvis I vestenget i forvejen starter...
- Der er økonomisk at købe hårde hvidevarer på nettet, og at være medlem af en forening eller indkøbsforening. På nettet kan du prøve www.hvidevarer.dk.
- Der er også mulighed for at købe brugte møbler, der kun er lidt brugt og den pris er lavere end den nye. I den forbindelse kan det være en fordel at købe brugte møbler, der kun er lidt brugt og den pris er lavere end den nye. I den forbindelse kan det være en fordel at købe brugte møbler, der kun er lidt brugt og den pris er lavere end den nye.
- Ved køb af møbler og service er der også mulighed for at købe brugte møbler, der kun er lidt brugt og den pris er lavere end den nye. I den forbindelse kan det være en fordel at købe brugte møbler, der kun er lidt brugt og den pris er lavere end den nye.

Vaskerudgifter for én person eller familie

Energistyrelsen har oplyst tøjmenge og fordeling på de forskellige vaskeriprogrammer. Prisen er beregnet på basis af priser for én familie med to børn og vasker...

20 vasker ved 90°C	1,50 kr.
10 vasker ved 60°C	0,75 kr.
10 vasker ved 40°C	0,75 kr.
10 vasker ved 30°C	0,75 kr.

Når både driftsudgiften og de faste udgifter indregnes, prisen for vaskerudgifter bliver den 1,45 kr. pr. kg tøj og 22,75 kr. for 5 kg tøj.

De løbende udgifter er fremkommet som vist i tabellen side 20.

Børnepasning

Sådan er udgifterne beregnet (skema D side 15)

I skemaet finder I en oversigt over udgifter til børnepasning i de forskellige former for institutioner. Der ydes 50% reduktion på udgiften til barn nr. 2 i forhold til den billigste plads. Priserne stammer fra Danmarks Statistiks Nøgletal og er gennemsnitspriser i Danmark.

Spædebarnsudstyr

Sådan er udgifterne beregnet (skema E side 15)

Her er udelukkende medtaget det udstyr, som er knyttet til det helt lille barn, men ikke tøjet og hygiejneartiklerne. Det er altså det udstyr, der skal til for at barnet kan sove, spise, blive puslet og transporteret: seng, barnevogn, dyne, høj stol, bestik, tallerkener og sutteflasker, puslebord, potte og bæresele og autostol – samt i mindre omfang sikkerhedsudstyr fx trappe- og vinduesgitre og komfurskærm. Udgift til spædebarnets tøj, hygiejne m.m. er derimod placeret under de separate udgiftsposter. Papirbleer findes fx under toiletartikler m.m.

Transport

Sådan er udgifterne beregnet (skema F og G side 16)

Denne post rummer udgifter til kollektiv transport (måned- eller klippekort til 3 zoner, cykel samt privat bilkørsel (anskaffelse og drift).

Skema FF side 21 er en opsparingskonto til cykel. I kan ikke finde priser på anskaffelse og brug af hverken motorcykel eller knallert. Taxakørsel eller flybilletter er heller ikke medregnet her.

SPARERÅD

Søfald og heres cykellase hører til de mest kendte, så hvis du allerede har købt en cykel, er det måske en god idé at købe en god cykel. Hvis du allerede har købt en cykel, er det måske en god idé at købe en god cykel. Hvis du allerede har købt en cykel, er det måske en god idé at købe en god cykel.

Der er mere end en måde at spare på. Hvis du allerede har købt en cykel, er det måske en god idé at købe en god cykel. Hvis du allerede har købt en cykel, er det måske en god idé at købe en god cykel. Hvis du allerede har købt en cykel, er det måske en god idé at købe en god cykel.

Hvis du allerede har købt en cykel, er det måske en god idé at købe en god cykel. Hvis du allerede har købt en cykel, er det måske en god idé at købe en god cykel.

I skemaet over biludgifter er der valgt priser både for en mindre bil, en Peugeot 206 og en større bil, Peugeot 307.

Skema GG side 22 angiver, hvor meget man skal sætte til side pr. måned, hvis man vil have penge stående, når den gamle bil skal erstattes. Levetiden sættes til 10 år for den større bil og 9 år for den mindre ved kørselsbehov på 15.000 km pr. år. Hvis der køres 30.000 km i stedet for 15.000 km pr. år, reduceres levetiden med 3 år. Hvis der køres 10.000 km, sættes levetiden til 12 år.

Læg jeres eget budget

Budget giver overblik

Et budget giver overblik over jeres indtægter og udgifter og er et nyttigt redskab, hvis I har lyst til – eller måske er tvunget til – at ændre på jeres økonomiske hverdag. Med budgettet får I et bedre indblik i jeres udgifter. Måske kan I skære ned på posterne og bruge penge til noget andet, som I mere har lyst til.

Sådan starter I

Hvis I bor flere sammen, som har fælles økonomi, så indkald alle. Ryd spisebordet, lav en god kande kaffe, saml alle jeres kvitteringer sammen og andre bilag, som skal bruges ved budgetlægningen – og tag fat! I kan bruge skemaet side 17, så er der større chance for, at I får alle indtægterne med.

Kig først på plussiden

Plussiden – gode råd

Det kan betale sig at undersøge følgende:

- Hvis I bor til leje, får I så den boligsikring, I er berettiget til?
- Hvis I er ejere, kan det så betale sig at omlægge lånene i huset/lejligheden? Tal med jeres bank og tjek, hvad det koster at låne penge på Forbrugerinformationens forbrugerportal www.fi.dk/priser/bankpriser
- Har I de rigtige trækprocenter og fradrag fra fx renter?
- Har I voksne, hjemmeboende børn, der enten betaler for lidt eller slet ikke betaler, kan I finde udgiften til fx mad og drikke i Forbrugerinformationens husholdningsbudget side 12. På den måde kan I skaffe en mindre kompensation for udgiften

- Kan I øge jeres arbejdstid og dermed også jeres indtægter? Vær opmærksom på, at ikke alle pengene går "lige ned i foret". Skatten bliver formentlig højere, og I får ganske givet øgede udgifter til fx mad, da det er dyrere at handle og lave mad, når tiden er knap, ligesom I måske også får ekstra udgifter til børnepasning mv.

Minussiden

Jeres udgifter pr. måned

Nu er I nået til udgiftssiden, og her kan I bruge skema side 12-13. Hvis I ikke har tal på alle udgiftsposterne, kan I benytte husholdningsbudgettets tal som en rettesnor for, hvor meget de enkelte udgiftsposter fylder. Det er ikke det samme som at sige, at det skal de fylde. Hvis man ønsker at spare mere på udgifterne, end vores budget tilsiger, kan man naturligvis bare gøre det.

- Hvis jeres budgetlægning ender med et underskud, eller I måske gerne vil ændre på nogle af udgifterne, så har I nu et solidt grundlag til brug for en nøjere granskning af de enkelte udgiftsposter.

Minussiden - gode råd

Gennemgå omhyggeligt alle jeres udgiftsposter én for én, og undersøg om nogle af dem kan undværes eller bare skæres ned til noget mindre.

- Hvis I har meget klatgæld fra forskellige afbetalingsordninger, så betaler I ganske givet høje renter, administrationsgebyrer og ind i mellem måske også rykkergebyrer. Alle poster får det til at løbe op. Tal med jeres bank om at få en kassekredit, så I kun får én kreditor i stedet for mange. Under

søg de forskellige lånemuligheder på www.fi.dk/priser/bankpriser

- I nedenstående eksempel kan I se, hvor meget det kan koste at låne penge til forbrug
- Forhåbentlig kan mange af rådene under de forskellige udgiftsposter hjælpe med til at sætte udgifterne ned
- En høj elektricitetsregning kan reduceres ved at gå over til elsparepærer, efterhånden som de almindelige pærer går i stykker. På Elsparefondens hjemmeside www.a-paere.dk kan I se, hvilke pærer, der er blevet bedst placeret
- Standby funktionen til tv m.m. sluger meget strøm – sluk for den
- Jeres udgifter til varme og varmt vand kan også mindskes ved fx at lukke for varmen ved udluftning og ved at bruge det varme vand med omtanke
- Der er også penge at spare, hvis I sparer på vandet

Så meget koste det at låne:

Hvis I skal ud at låne penge, er det en god ide at undersøge markedet grundigt, før I bestemmer jer, det er nemlig dyrt at svinge kontokortet.

Der er kortfristede og langfristede lån. De kortfristede lån er typisk knyttet til afbetalingskøb og ekspreslån, mens de langfristede lån fx kan være boliglån eller studielån.

Ved oprettelse af et kontokort eller et hurtiglån undersøger udbyderen hos et kreditoplysningsbureau om I er registreret som dårlige betalere. Desuden skal man opgive antallet af hjemmeboende børn, adresse, telefonnummer og antal flytninger osv. På baggrund af svarene vurderes det, om man er en god betaler.

Pas på når annoncer lokker med "rentefri kreditter". Til denne form for kredit er der ofte knyttet meget høje stiftelsesgebyrer og høje månedlige administrationsbidrag. Ingen af de udgifter kan I trække fra på jeres selvangivelse, mens renter kan trækkes fra i skat.

Generelt er det billigere at låne penge i banken til den nye investering, man gerne vil foretage. Tal med jeres bank, om det er muligt at få en kassekredit. Undersøg vilkårene for lånet, nemlig stiftelsesomkostninger og renter og sammenlign beløbet med andre banker. Måske kan I få lånet billigere i en anden bank.

Undersøg hvad det koster at låne på Forbrugerinformationens hjemmeside www.fi.dk/priser.

Sæt pris på de unge – og på den nye samlever

Forbrugerinformationens husholdningsbudget kan også bruges, hvis man fx skal sætte pris på mad og drikke til hjemmeboende unge mennesker, eller hvis man skal til at betale for sit ophold i en allerede eksisterende familie – se eksempel på side 26.

Nyttige henvisninger og adresser

Til sidst nyttige henvisninger til Forbrugerinformationens håndbøger "Ren besked" samt adresser på forskellige institutioner, der er gode at have, hvis I vil vide mere:

REN BESKED:

God Økonomi
Huslig lykke
Grøn rengøring
På pletten
Vask og vaskemidler
Bedre kost mere motion
Slankemad
Slankemad for mandfolk
Sund mad fra starten
Sunde børn leger bedst
Børneudstyr
Længe leve det sunde liv
Om at flytte hjemmefra
Tal og tider i køkkenet

ADRESSELISTE:

Forsikringsoplysningen
Amaliegade 10
1256 København K
Tlf.: 33 43 55 00
www.forsikringsoplysningen.dk
– oplysninger og spørgsmål vedrørende forsikringer

SUstyrelsen
Danasvej 30
1910 Frederiksberg C
Tlf.: 33 26 86 00
– henvendelse om størrelsen af SU-ydelser m.m.

Ældre Sagen

Vester Farimagsgade 15
1606 København V
Tlf.: 33 96 86 86
www.aeldresagen.dk
– her kan man tegne medlemskab til organisationen samt indhente informationer om ældreområdet

KLAGEMULIGHEDER:

Huslejenævnet

Larslejstræde 2
1451 København K
Tlf.: 33 13 69 05
– klager vedrørende lejelejligheder i København.
I andre kommuner kontakter man det lokale huslejenævn

Pengeinstitutankenævnet

Østerbrogade 62, 4. sal.
2100 København Ø
Tlf.: 35 43 63 33
– klager over banker og sparekasser; gebyrspørgsmål, dårlig bankrådgivning m.m.

Den sociale ankestyreelse

Amaliegade 25
1256 København K
Tlf.: 33 41 12 00
– klager over afgørelser truffet af kommunernes socialforvaltninger fx vedrørende kontanthjælp, førtidspension m.m.

Tegn et abonnement – eller giv en ven et gaveabonnement

Du får 6 forbrugerhåndbøger ind gennem
brevsprækken for 75 kr. i 2002

Abonnementet følger kalenderåret. Så snart vi har modtaget din bestilling, får du tilsendt de pjecer, der er udkommet tidligere på året.

Bestilling af abonnement kan ske enten ved indsendelse af kuponen på fax 70 13 13 50
via e-post bestilling@ink.dk eller på telefon 70 13 13 50 hele døgnet.

Ja tak, jeg vil gerne bestille et

Abonnement Gaveabonnement

Navn _____

Adresse _____

Postnr. _____

Modtager af gaveabonnement

Navn _____

Adresse _____

Postnr. _____

Sendes ufranket
modtageren
betaler portoen

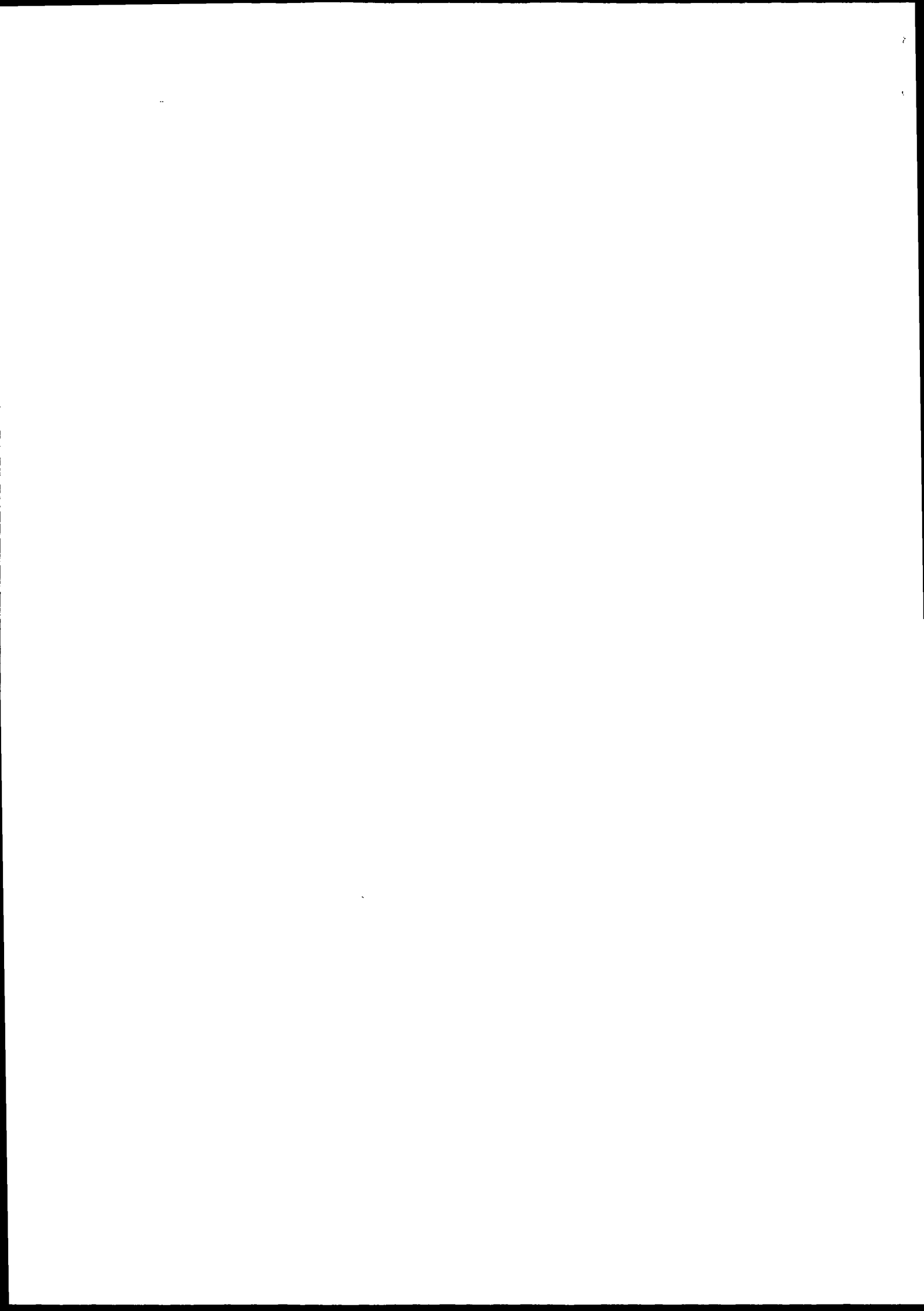
Forbrugerinformation

Amagerfælledvej 56

1047 København S

2300 København S

Folketinget – Retsudvalget
Christiansborg, den 17. januar 2005

Til
udvalgets medlemmer og stedfortrædere.

Ad
L 128 Forslag til lov om ændring af konkursloven og konkursskatteloven.
(Revision af reglerne om gældssanering).
Af justitsministeren (Lene Espersen).

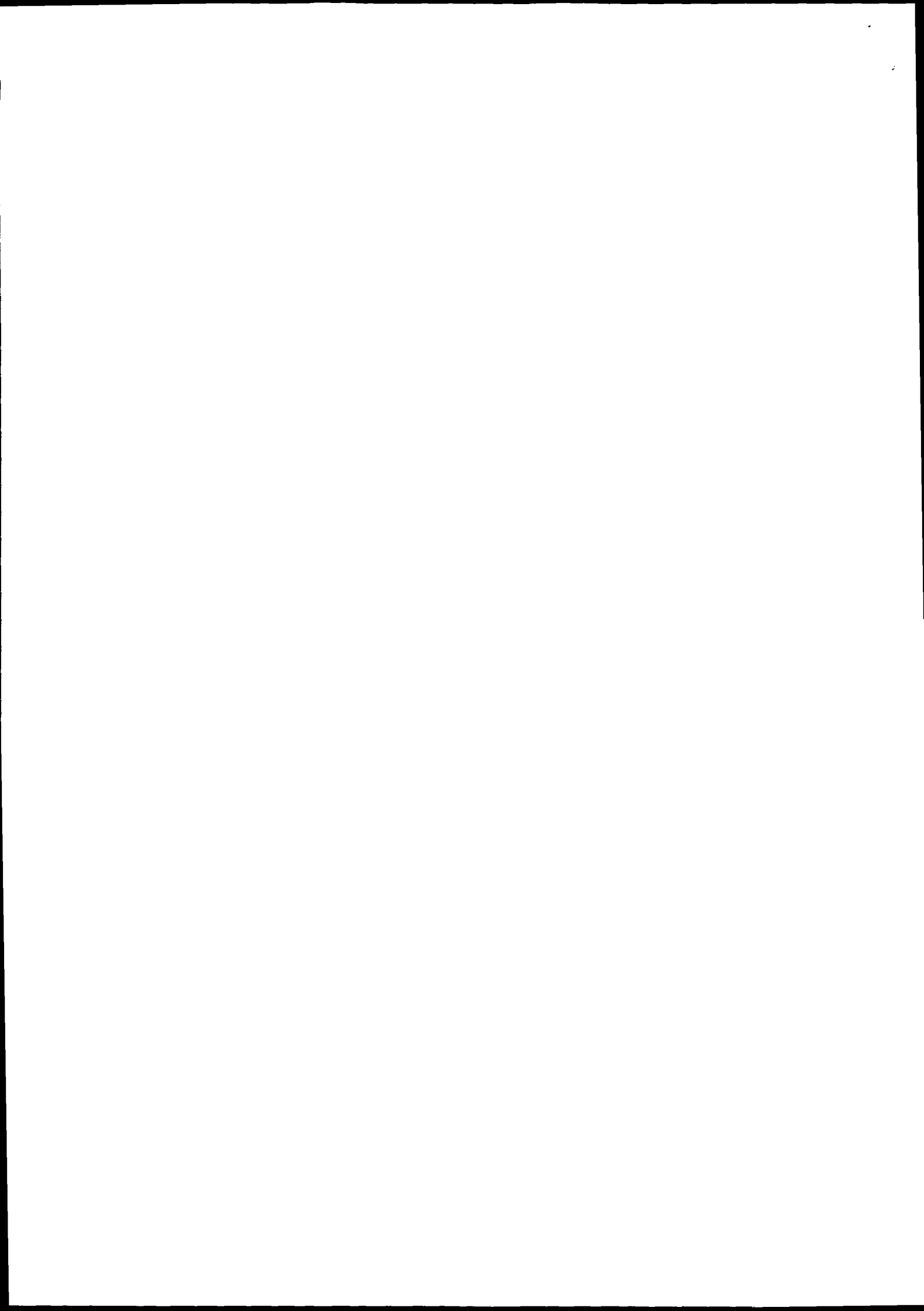
Vejen til gældssanering - undgå faldgrupper

Jørgen Juel Hansen har fremsendt sin bog: *Vejen til gældssanering – undgå faldgrupper*, 2001. Bogen er omdelt til ordførerne på forslaget. Øvrige udvalgsmedlemmer kan rekvirere et eksemplar af bogen ved henvendelse til 2. udvalgssekretariat.

Jørgen Juel Hansen har endvidere fremsendt vedlagte grafer.

Med venlig hilsen

Jørgen Nielsen,
udvalgssekretær.

MODTAGT

13 JAN 2005

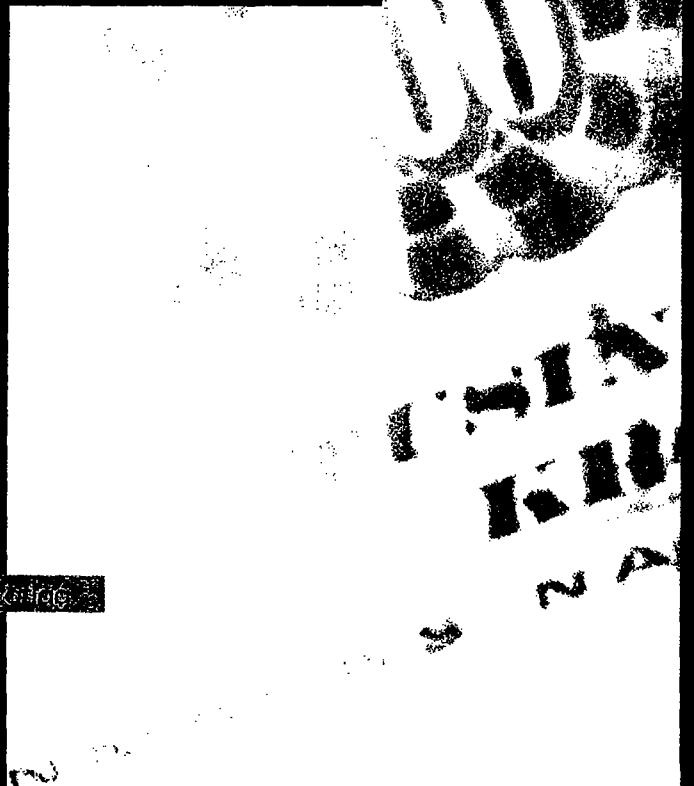
1355

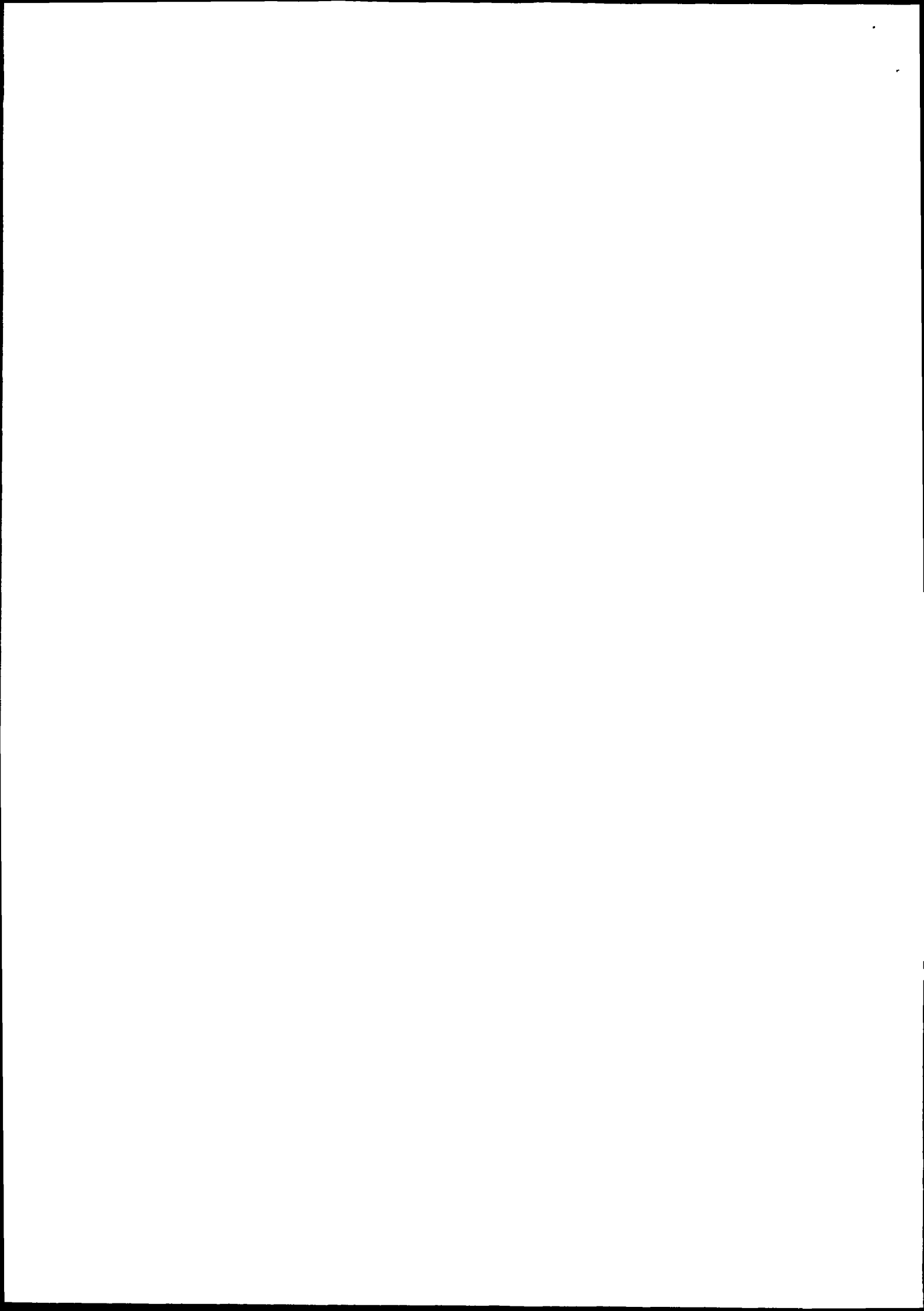
Den Centrale medlemsbibliothek

Jørgen Juel Hansen

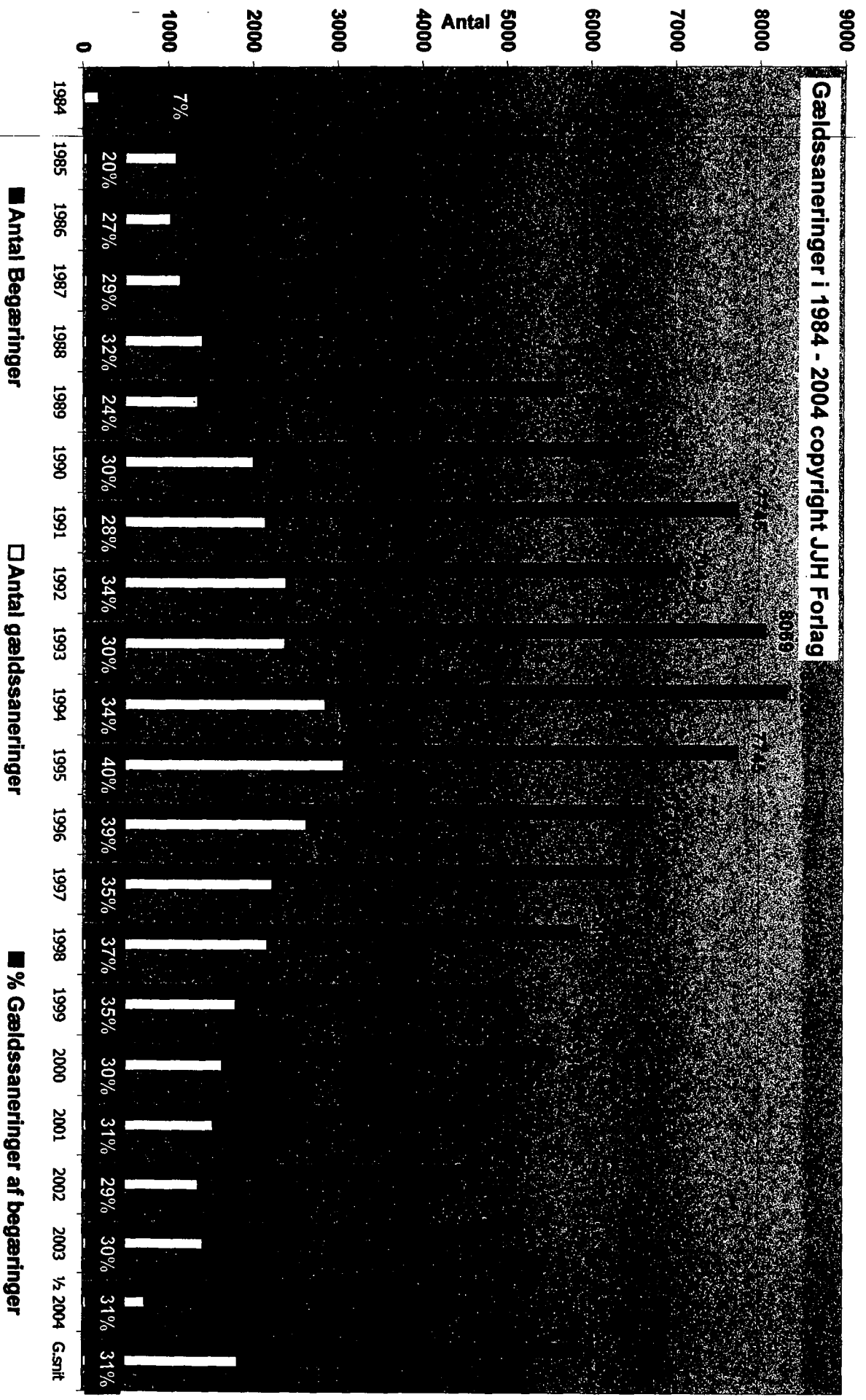
VEJEN TIL GÆLDS

undgå faldgruber

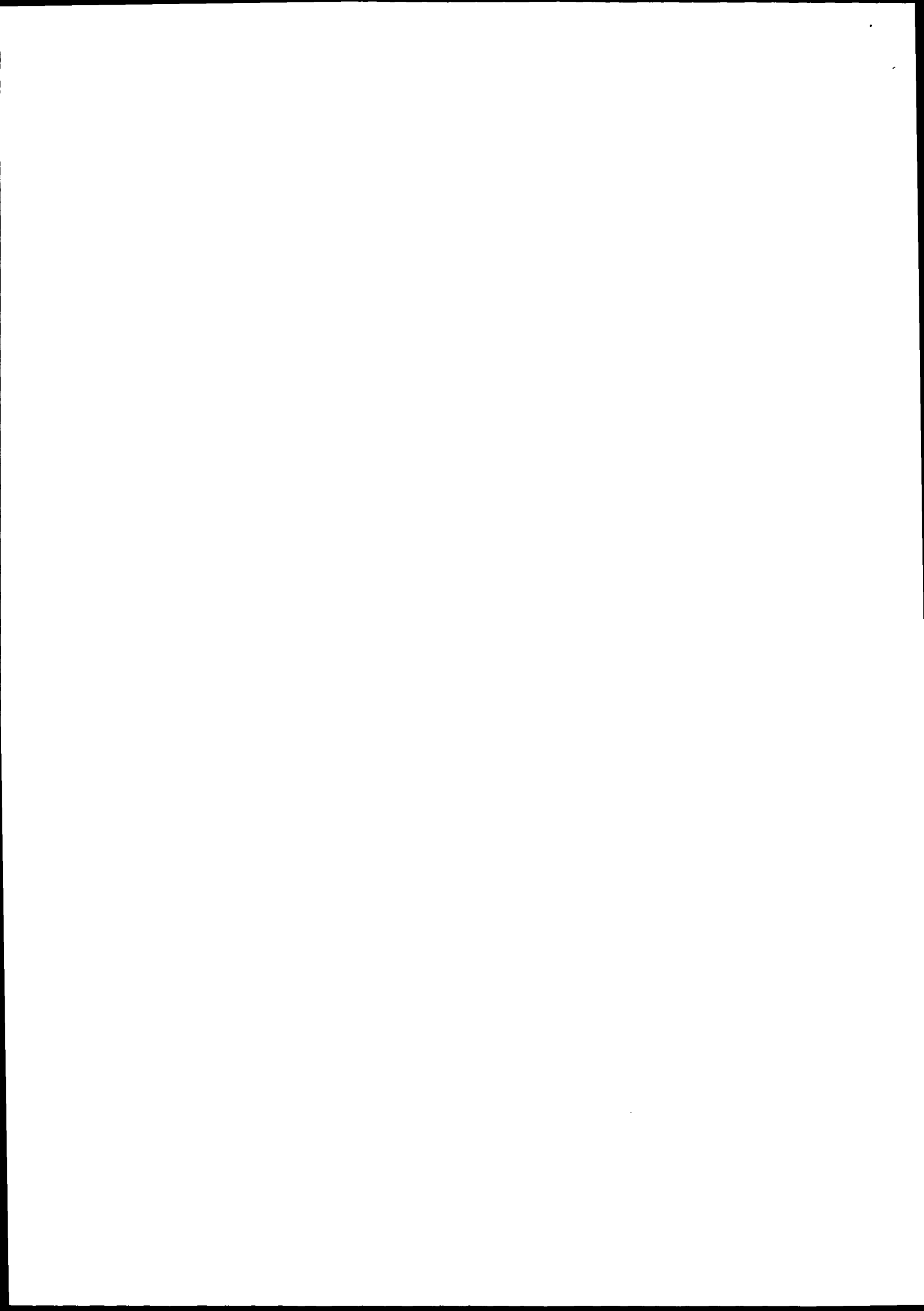
Gældssaneringer i 1984 - 2004 copyright JH Forlag

■ Antal Begæringer

□ Antal gældssaneringer

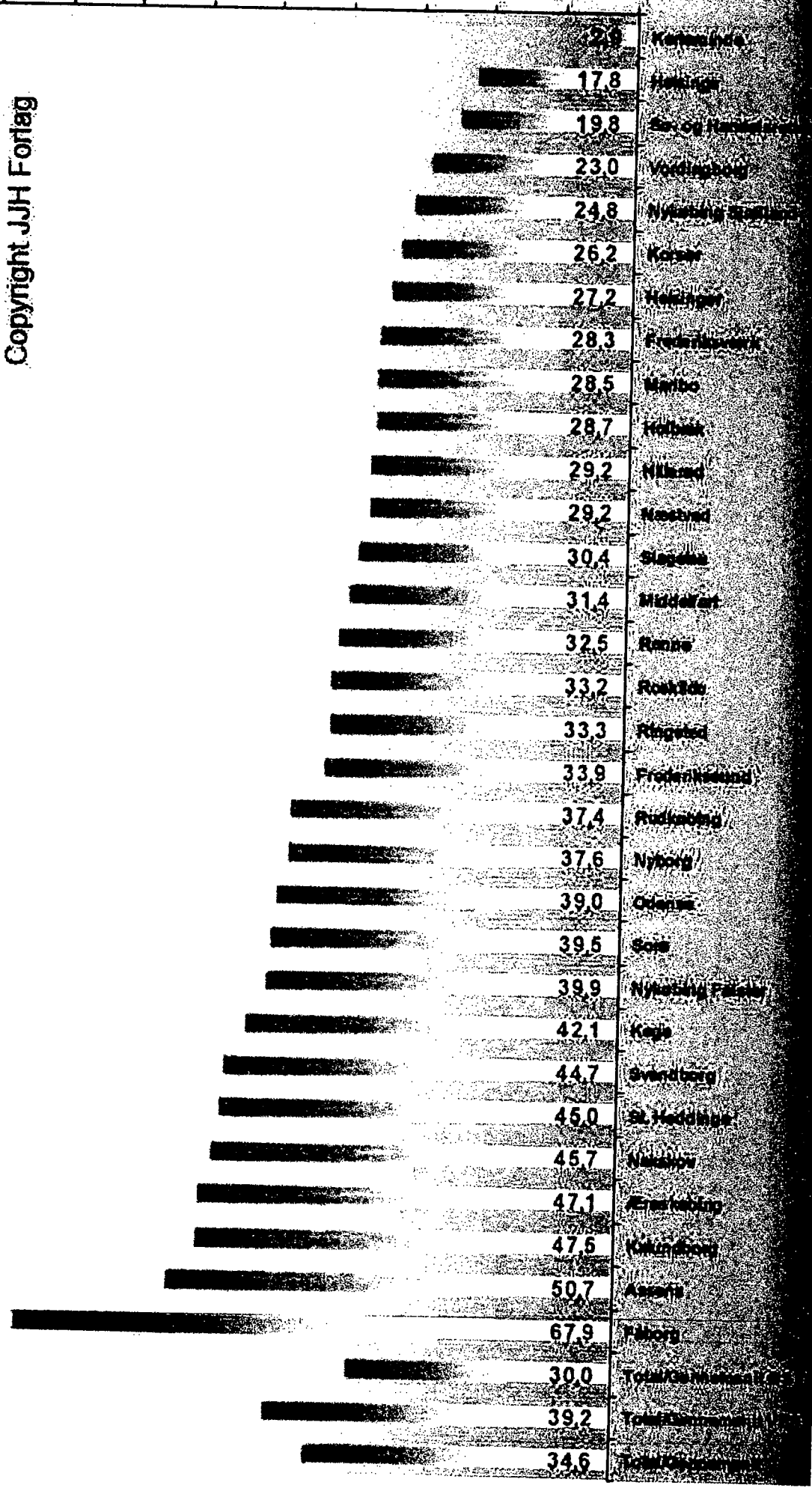
■ % Gældssaneringer af begæringer

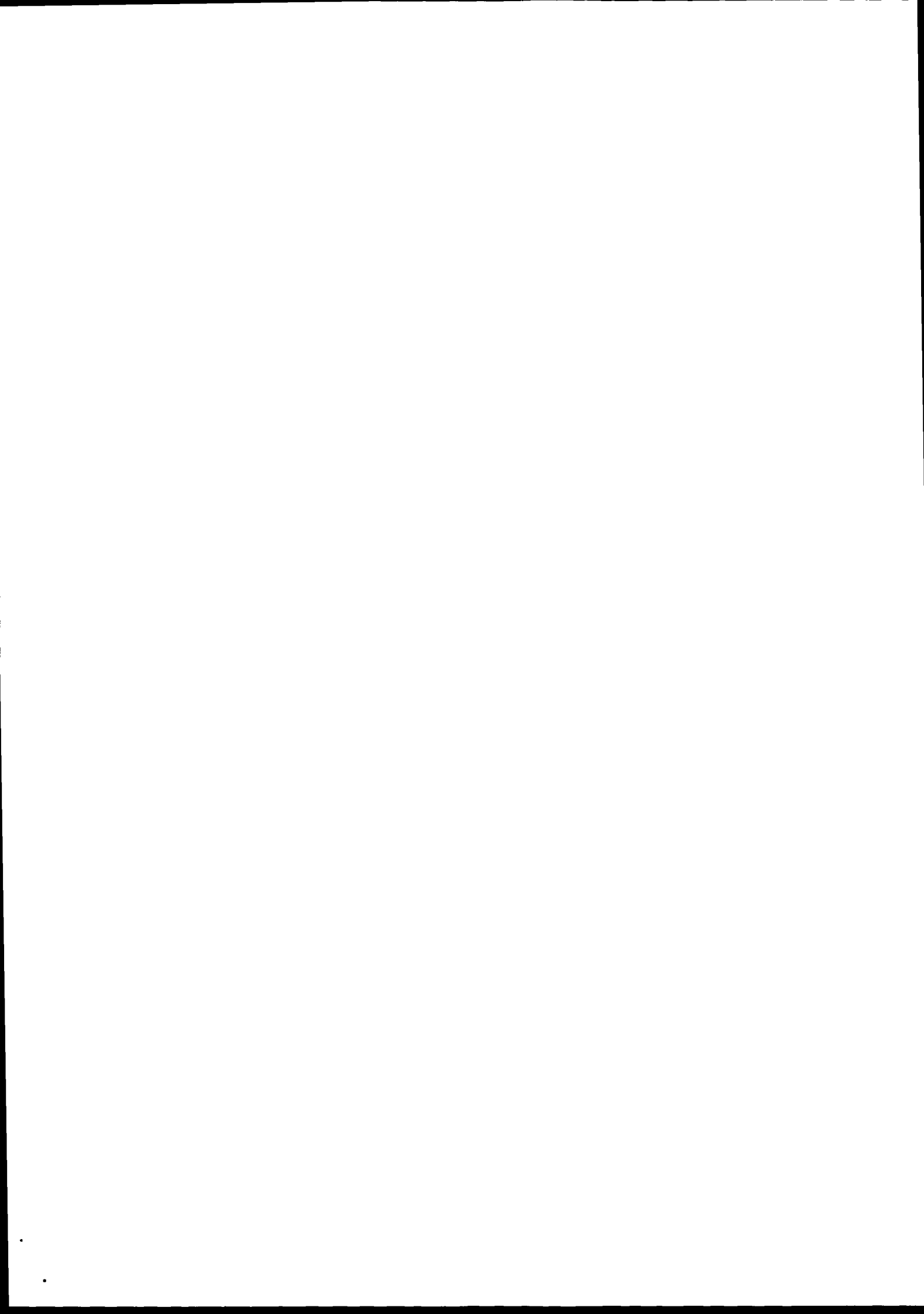

Procent gældssaneringer i retskredse år 1995 - 2003 ØST

Copyright JH Forlag

80 72 64 56 48 40 32 24 16 8 0

Procent gældssaneringer i retskredse år 1995 - 2003 VEST

Copyright JH Forlag

